БУТУН ДУН'Е ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

# ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

УЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ, ШАҲАР КОМИТЕТЛАРИ, МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР СОВЕТЛАРИНИНГ ОРГАНИ

№ 43
9 АПРЕЛЬ ЖУМА 1954 ЙИЛ

БАҲОСИ 20 ТИЙИН.

## БУГУНГИ СОНДА:

УЗБЕКИСТОН ССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ВА УЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИДА: **Сурхондар'ё область, Ангор районидаги колхозларда чигит экишда агротехника қоидаларини қўпол равишда бузиш фактлари тўғрисида** (1-нчи бет).

**Бутун кучни кўкламги экишни муваффақиятли ўтказишга сафарбар қилайлик!** (1-нчи бет).

ПАРТИЯ ТУРМУШИ: **М. Ғозиев.** — Юзаки раҳбарлик ўрнига амалий иш қилиш керак (2-нчи бет).

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ: **Узбекистон ССР, Тошкент область қишлоқ хўжалиги илғорларини орден ва медальлар блан мукофотлаш тўғрисида** (2-нчи бет).

**Барча куч, моддий-техника воситаларини кўкламги экишни тез ва а'ло сифатли ўтказишга сафарбар этайлик! Ш. Кузанбоев.** — Дастлабки кунларнинг жиддий нуқсонлари. **Т. Орипов, З. Муҳаммаджонов**—Картошка ва сабзавот экишда механизация воситаларидан унумли фойдаланайлик (3-нчи бет).

Германия Бирлашган социалистик партияси IV с'ездининг сўнгги мажлиси (4-нчи бет).

Немис миллатининг ҳаётий масалаларини ҳал қилишга олиб борадиган йўл. Германия Бирлашган социалистик партиясининг IV с'ездида қабул қилинган программ ҳужжат (4-нчи бет).

Совет-Венгрия савдо муносабатларига доир (4 бет).

## КАНЦЕЛЯРИЯЧИЛИК ВА БЮРОКРАТИЗМ ИШ УСЛУБИГА ҚАРШИ КЕСКИН КУРАШАЙЛИК

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси XIX с'ездининг тарихий директивалари, партия Марказий Комитети сентябрь ва февраль—март пленумларининг қарорлари. шунингдек партия, ҳукуматимизнинг мамлакат халқ хўжалигини янада ривожлантириш, меҳнаткашларнинг моддий фаровонлигини ва маданий савиясини тинмай ўстириш тўғрисидаги қарорларида белгиланган улуғвор вазифалар партия ва совет ташкилотлари зиммасига янги ва ғоят мас'улиятли вазифалар қўйди. Бу вазифаларни амалга ошириш партия ташкилотлари ва совет аппаратларининг ишларини ҳартомонлама яхшилаш, ихчамлаштириш, раҳбарлик иш методларини мукаммаллаштиришни талаб этади.

Коммунистик партия ва Совет ҳукумати партия ҳамда давлат аппарати ишларини яхшилаш, унинг халқ оммаси блан алоқасини мустаҳкамлашга катта э'тибор бериб келмоқда. Бундай тадбир халқ хўжалигининг ҳамма соҳаларига тўғри, тез ва аниқ раҳбарлик қилишни та'минламоқда.

Броқ, партия ва давлат аппаратининг айрим органлари ишида жиддий камчиликлар ҳам юз бермоқда. КПСС Марказий Комитети ба'зибир партия ҳамда совет ташкилотларининг ишларида раҳбарлик қилишнинг нотўғри, бюрократик, канцеляриячилик пайдо бўлганлигини кўрсатиб ўтди ва партия, совет ташкилотлари ходимларини бундай ярамас усулга қарши қат'ий курашишга чақирди.

Областимиздаги ба'зибир партия ва совет ташкилотлари кадрларнинг асосий э'тибори ва уларнинг кучларини меҳнаткашлар оммасини партия, ҳукуматимиз қарорларини бажариш учун курашга сафарбар этиш ўрнига, кўпинча турли-туман директивалар, узундан-узоқ қарорлар, справкалар, ма'лумотлар, хатлар ёзиш ва ҳисоботлар тузиш блан банд қилиб қўймоқдалар. Партия ва совет органлари иш услубида юз бераётган бундай зарарли практика область, шаҳар ва район партия конференциялари ҳамда Узбекистон Коммунистик партиясининг XII с'езди якунларига бағишланган партия умум йиғилишларида очиб ташланди.

Областимизнинг айрим партия ва совет ташкилотларида ҳалигача қоғозбозлик блан шуғулланувчи ва қарорларнинг бажарилишини текширмовчи бепарво раҳбарлар кўп учраб туради. Бунга меҳнаткашлар депутатлари Сталин район Совети ижроия комитети (раиси ўртоқ Мирхўжаев)ни мисол қилиб кўрсатиш мумкин. Район ижроия комитети ишида кўпроқ қоғозбозлик, мажлисбозлик ва узундан-узоқ қарорлар қабул қилиш каби яроқсиз иш практикаси давом этиб келмоқда. Ижроия Комитет ўтган йил 48 марта мажлис ўтказиб, 600 дан кўпроқ масалани муҳокама этган ва мингларча моддадан иборат қарор қабул қилган эди. Лекин, бу қарорларнинг кўпи қоғозда қолиб кетди. Ижроия комитет ўтган йил 3 ноябрьда ташкилий-оммавий ишларни яхшилаш тадбирларини белгилаб қарор чиқарди. Лекин, бу қарорнинг бирор моддаси шу кунга қадар амалга оширилмади.

Совет аппаратида ишни сансоларлик блан олиб борилиши меҳнаткашларнинг шикоят ва аризаларини, уларнинг ҳақли талабларини ойлаб ва йиллаб амалга оширилмаслигига сабаб бўлади. Бундай ҳол меҳнаткашлар депутатлари Киров район Совети ижроия комитетида ва шаҳар Совети ижроия комитетида ҳам юз бериб туради. Киров районидаги йирик, «Янгийўл» маҳалла меҳнаткашларининг маҳаллада ободончилик ва маданий-оқартув ишларини яхшилаш тўғрисидаги талаблари бирнеча ой мобайнида ижроия комитет томонидан амалга оширилмади. Маҳалла активлари ўз аризалари район ижроия комитетининг раиси ўртоқ Нуруллаев ва унинг ўринбосари Шуваев ўртоқлар томонидан оқибатсиз қолдирилгандан кейин, бу масалада ёрдам беришни сўраб, шаҳар ижроия комитети раисининг ўринбосари ўртоқ Косиновга мурожаат қилдилар. Лекин, маҳалла меҳнаткашларининг аризаси шаҳар Совети ижроия комитетида ҳам қарийб бир йилдан буён ҳаракатсиз қолиб кетмоқда. Шаҳар ва район Советлари ижроия комитетлари ишида меҳнаткашларнинг ариза ва шикоятларига бундай бюрократик муносабатда бўлиш ҳолларини шаҳар ижроия комитетнинг айрим бўлимларида ва кўпгина совет, хўжалик ташкилотларида ҳам учратиш мумкин.

Партия, совет ташкилотлари хўжалик ва маданий қурилиш ишларига амалий раҳбарлик қилиш учун иш услубида мажлисбозликка мойил бўлиб кетмасликлари керак. Мажлисбозлик ҳамда турли хил тантанабозликка берилиб кетган ходимлар КПСС Марказий Комитети сентябрь ва февраль-март пленумлари талабларини яхши ўзлаштириб ололмайдилар, аксинча МТС, колхоз ҳамда совхозларда ташкилотчилик ишларини олиб боришда жиддий хато ва камчиликларга йўл қўйган бўладилар. Бундай ходимлар қишлоқ хўжалик масалаларини пухта ўрганиб олмайдилар ва ишга юзаки раҳбарлик қиладилар.

Пискент район партия, совет ташкилотлари ва қишлоқ хўжалик органларининг раҳбарлари (район партия комитетининг секретари Г. Критов, МТСлар зонаси бўйича секретарьлари Т. Худойбердиев, Р. Усмонов, район ижроия комитетининг раиси Х. Латипов ўртоқлар) КПСС Марказий Комитети сентябрь Пленуми, февраль—март Пленумининг қарорларидан, СССР Министрлар Совети ва КПСС Марказий Комитетининг «Узбекистон ССРда 1954—1958 йилларда пахтачиликни янада ривожлантириш тўғрисида»ги қароридан ҳалигача тегишли хулоса чиқариб олмаётирлар. Район МТСларида трактор ва бошқа қишлоқ хўжалик асбоблари ремонти ҳозиргача тамомланмаган. Чигит экиш сур'ати ниҳоят даражада суст бормоқда. 8 апрельгача район бўйича чигит экиш плани фақат 5,7 процент бажарилган. Шундай жиддий нуқсонлар юз бераётган бир пайтда, районда мажлисбозлик, қарорбозлик, рўйхатбозлик, турли-туман тантана — тўй ва улоқ маросими авж олмоқда.

Бюрократизм ва канцеляриячилик, мажлисбозлик, қарорларнинг ижроси учун курашмаслик каби ярамас иш услуби Оҳангарон район ижроия комитетида, Оққўрғон ва Қорасув район партия, совет ташкилотларида ҳам юз бериб келмоқда.

Партия ва ҳукуматимизнинг социалистик қишлоқ хўжалигини ривожлантириш тўғрисидаги тадбирларини муваффақиятли суратда амалга ошириш учун МТС, колхоз ва совхозларга раҳбарлик қилишда бундай зарарли — бюрократик, канцеляриячилик усулларига барҳам бериш ва қишлоқ хўжалик органлари блан, колхоз ишлабчиқариши блан маҳкам алоқада бўлиш, қоғозбозлик, ма'лумот тўплашни камайтириб, ходимларнинг топширилган ишга жавобгарлигини ошириш керак. Қишлоқ хўжалигига раҳбарликдаги энг муҳим нарса — омма орасида амалий ташкилотчилик ишини пухта олиб бориш, колхозларга, МТС ва совхозларга яқиндан ёрдам бериш ва қарорларнинг ижросини текшириб бориш каби вазифалардан иборатдир.

Коммунистик партиянинг улуғ ташкилотчиси ва йўлбошчиси Владимир Ильич Ленин кишиларни танлаш ва ижрони текшириш — раҳбарлик қилишдаги асосий нарса, деб та'лим берган эди. Улуғ Ленин «совет аппаратини қисқартиш, уни мукаммалроқ уюштириш, сансоларлик, бюрократизмни йўқотиш ва ўринсиз харажатларни камайтириш йўли блан бу аппаратни системали суратда камайтираборишва арзонлатиш» — муҳим вазифа эканлигини та'кидлагач эди. Улуғ доҳимиз В. И. Лениннинг тарихий кўрсатмаси ва унинг моҳияти ҳозирги кунда ҳам ўз э'тиборини тўла сақлаб келмоқда. Барча совет ташкилотларининг ходимлари бу кўрсатмага ҳамиша амал қилишлари керак. Шунинг учун ёзишмаларни кескин суратда камайтириш, партия, совет ва хўжалик ходимларининг асосий э'тиборини меҳнаткашлар ўртасида ташкилотчилик ва сиёсий-тарбиявий ишларни олиб боришга ва уни бевосита ишлабчиқариш фаолиятига қаратиш керак.

Танқид ва ўз-ўзини танқид, айниқса қуйидан бўладиган танқид—ишимиздаги бюрократизм ва расмиятчиликка қарши курашда синалган ва ўткир қуролдир. Шунинг учун партия, совет ва хўжалик ташкилотларининг ходимлари аппарат ишларини танқидий нуқтаи назардан кўриб чиқишлари, пастдан бўладиган танқид ва қимматли таклифларга жиддий э'тибор беришлари, юз берган хато ва камчиликларни кескин суратда очиб ташлаб, унинг тузатиш чораларини кўришлари лозим.

Иш услубимиздаги бюрократик-сансоларчиликка қарши курашмай туриб, ҳозирги вақтда партия ва ҳукуматнинг сиёсатини муваффақиятли амалга ошириш мумкин эмас. Областимиз партия, совет ва хўжалик ташкилотлари ходимлари ҳарбир аппаратнинг иш методларини такомиллаштиришлари лозим.

Партия, совет ва хўжалик ташкилотларининг ходимлари ўз э'тиборларини ишдаги сансоларчилик-бюрократизмга, эгасизлик ва бепарволикка қарши кескин курашга қаратмоқлари зарур.

## ОБЛАСТЬ РАЙОНЛАРИДА (КОЛХОЗЛАР БУЙИЧА) ЧИГИТ ЭКИШНИНГ БОРИШИ ТУҒРИСИДА 1954 ЙИЛ 8 АПРЕЛЬГАЧА БУЛГАН

## МА'ЛУМОТ

(процент ҳисоби блан)

| Районларнинг номи | Планнинг бажарилиши | Бир кунлик ўсиш | Районларнинг номи | Планнинг бажарилиши | Бир кунлик ўсиш |
|---|---|---|---|---|---|
| Гулистон | 25,2 | — | Бекобод | 9,9 | — |
| Ховос | 24,7 | — | Янгийўл | 9,3 | 2,0 |
| Чиноз | 23,7 | 4,2 | Юқоричирчиқ | 6,4 | — |
| Сирдар'ё | 22,1 | 3,0 | Мирзачўл | 6,2 | 0,3 |
| Калинин | 13,4 | 0,7 | Пискент | 5,7 | 0,1 |
| Оржоникидзе | 12,1 | — | Ўртачирчиқ | 4,2 | 0,2 |
| Ўртасарой | 11,9 | — | Бўка | 2,5 | 0,1 |
| Верхне-волинск | 11,5 | 2,0 | Оҳангарон | 0,6 | 0,2 |
| Оққўрғон | 11,4 | 1,5 | | | |
| Октябрь | 10,1 | 2,4 | Область колхозлари бўйича | 11,2 | 1,0 |

## *Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ва Ўзбекистон КП Марказий Комитетида*

### Сурхондар'ё область, Ангор районидаги колхозларда чигит экишда агротехника қоидаларини қўпол равишда бузиш фактлари тўғрисида

Ўтказилган текшириш натижасида ма'лум бўлишича Сурхондар'ё областининг Ангор районида Ангор ва Толлимарон машина-трактор станциялари хизмат қилаётган кўпчилик колхозларда ерларни экишга тайёрлашда ва чигит экишда агротехника қоидаларини қўпол равишда бузишга йўл қўйилмоқда.

Маленков номли колхозда ўртоқ Ҳалилов бошлиқ трактор бригадаси 15 гектардан ортиқ ерда, Куйбишев номли колхозда тракторчи ўртоқ А. Бўронов 2 гектар ерда, Сталин номли колхозда тракторчи ўртоқ Норқулатов 14 гектар ерда чигитни ҳайдалмаган, тайёр қилинмаган ва серкесак ерга экканлар, бунинг натижасида кўп участкаларда экилган чигитлар ер бетида қолиб кетган.

Ленин номли колхознинг ўртоқ К. Қўзиев бошлиқ далачилик бригадасида ўртоқ Яхшиев бошлиқ трактор бригадасининг тракторчиси ўртоқ Ч. Эшалиев қаттиқ зичланиб қолган ерга чигит эккан, бунинг натижасида сеялканинг сошниги ерга ботмай ҳамма чигитлар ер бетида қолиб кетган.

Сеялкачи бу участкада ишлашга унамаганига ва колхозчилар тракторчи Эшалиевдан ерни экишга тайёр қилмагунча чигит экишни тўхтатиб туришни талаб қилганликларига қарамай, Эшалиев сифатсиз тайёрланган ерга экишни давом этдираберган.

Ангор районидаги колхозларда ҳар гектар ерга ғўза туплари етарли миқдорда бўлиши учун чинакам кураш олиб борилмаётир. Чигит экилган кўпчилик участкаларнинг чека жойларига, бурчакларига чигит экилмай қолган, бундай ерлар 3—4 метрга, айрим жойларда эса 8—10 метрга боради. Шунга қарамасдан, колхозлар ва МТС бу участкаларда экиш плани бажарилган деб ма'лумот бермоқдалар.

Ер қотиб қолганлиги ва тупроқ қуриб қолиш хавфи туғилганига қарамай, МТС ва колхозларнинг раҳбарлари ерни юмшатиш учун ҳечқандай чора кўрмаганлар. Район колхозларида далаларни текислаш ва йирик кесакларни майдалаш, ўқариқлар олиш ишлари фақат қўл блан бажарилмоқда. Шу сабабдан бу ишларда қўл меҳнати ҳаддан ташқари ортиқча сарфланмоқда. Ҳолбуки бу ишларда, фойдаланиш мумкин бўлган кўпгина махсус механизмлар, чунончи, шлейфборонлар, культиваторлар, дискали бороналар, ер текислайдиган машиналар ва ротацион мотигалар бу МТСларнинг базаларида бекор турибди.

Далаларнинг кўп қисми кўкламда ҳайдалганидан кейин мола босилмасдан ҳавол ерларга чигит экилмоқда. Бу ҳол экилган чигитларнинг кеч ва сийрак униб чиқишига сабаб бўлиши мумкин.

Ангор МТСининг бош агрономи ўртоқ Йўлдошев давлат контролёри сифатида экиш ишларининг сифатли ўтказилиши устидан шахсан контроль қилиб туриш ва бу соҳада МТСнинг колхозлардаги ҳамма агрономларини актив қатнаштириш ўрнига, бу ишдан ўзини четта тортган, агротехника қоидаларининг қўпол равишда бузилишига йўл қўйган.

Ангор МТСининг директори ўртоқ Табачник, Толлимарон МТСининг директори ўртоқ Моисеенко, шунингдек райкомнинг Толлимарон МТСи зонаси бўйича секретари ўртоқ Давлатов, Ангор МТСи зонаси бўйича секретари ўртоқ Соқиев пахтадан юқори ҳосил олишни та'минлаш учун ҳамма ишларни юқори сифатли ўтказишда асосий омил бўлган тушунтириш ишларини тракторчилар ва колхозчилар ўртасида олиб боришни та'минламаганлар ва агротехника қоидаларининг бузилишига йўл қўйиб келмоқдалар, улар чигит экишни юксак агротехника даражасида ўтказиш учун мас'улиятни оширмаганлар.

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ва Ўзбекистон КП Марказий Комитети **қарор қилдилар**:

1. Ангор МТСи директори ўртоқ Табачникнинг ва Толлимарон МТСи директори ўртоқ Моисеенконинг бу МТСлар хизмат қилаётган колхозларда экиш ишларига қониқарсиз раҳбарлик қилаётганликлари кўрсатиб ўтилсин ва юқори ҳосил олишни та'минламоқ учун чигит экиш ва шундан кейинги даврда ғўза парвариши ишларининг ҳаммасини сифатли ўтказиш юзасидан шахсан жавобгар эканликлари огоҳлантирилсин.

2. Ангор МТСининг бош агрономи ўртоқ Йўлдошев МТС хизмат қилаётган колхозларда ерни тайёрлашда ва чигит экишда агротехника қоидалари кўплаб, жуда қўпол равишда бузилишига йўл қўйганлиги учун ишдан олинсин.

3. Райкомнинг Ангор МТСи зонаси бўйича секретари ўртоқ Соқиев ва Толлимарон МТСи зонаси бўйича секретари ўртоқ Давлатовга МТС ходимлари ва колхозчилар ўртасида партиявий-сиёсий иш суст олиб борилаётганлиги, бунинг натижасида чигит экиш топшириқлари қониқарсиз бажарилаётганлиги ва агротехника қоидалари қўпол равишда бузилаётганлиги кўрсатилсин.

Соқиев ва Давлатов ўртоқлар колхозларда ўз ишларини ва райком инструкторларининг ишларини яхшиласинлар, шунингдек чигит экиш топшириқларини бажариш ҳамда ишларнинг юқори сифатли ўтказилишига риоя қилиш юзасидан контроль қилиб бориш соҳасида МТС ва колхозлардаги бошланғич партия ташкилотларининг ишларини кучайтирсинлар.

4. Сурхондар'ё область ижроия комитетининг раиси Ёқубжонов ва Сурхондар'ё область партия комитетининг секретари Ҳакимов ўртоқларнинг бажарилаётган ишларнинг сифати устидан суст контроль қилаётганликлари ва бунинг натижасида чигитнинг бир текис униб чиқиши хавф остида қолиши кўрсатилсин.

5. Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ва Ўзбекистон КП Марказий Комитети уқтириб ўтадиларки, бу йилги кўклам шароитида ерни чигит экишга тайёрлаш ишларини тўғри уюштириш, чигит экишни юқори сифатли ўтказиш алоҳида аҳамиятга эгадир.

Қишлоқ хўжалик министрлиги, Совхозлар Министрлиги, область ва районлардаги партия, совет ташкилотлари, МТС ва совхозларнинг директорлари, тракторлардан фойдаланишдаги жиддий камчиликларга дарҳол барҳам беришлари, тракторларни кеча-кундуз унумли ишлатишни та'минлашлари, тунги ишларни уюштиришга алоҳида э'тибор беришлари лозим.

Далачилик ва трактор бригадаларининг ишларини бир-бирига тўғри боғлаб бориш, чигит экишга ерларни ўз вақтида тайёрлаш, участкаларнинг чекаларини ва бурчакларини ҳайдаш ҳамда текислаш, чигитни ўз вақтида ташиб олиш ва экишга қоидага мувофиқ тайёрлаш та'минлансин, тракторларни ёнилғи ва сув блан узлуксиз та'минлаб турилсин.

Далаларда ишлаб турган тракторчиларга ва колхозчиларга маданий-маиший хизмат қилиш яхшилансин.

Дала ишларининг сифатли ўтказилиши ҳамда ерлардан самарали фойдаланиш, экилган чигитларни бир текис ундириб олиш ва ғўзаларнинг тез ривожланишини та'минлаш учун агротехниканинг янги, прогрессив усулларини кенг жорий қилиш соҳасида МТС, колхоз ва совхоз агрономларининг роли ва уларнинг жавобгарлиги оширилсин, бу ишларда қишлоқ хўжалик министрлигининг «1954 йилда колхозларда экиш ишларини ўтказиш тўғрисида»ги буйруғида тавсия қилинган тадбирларга амал қилинсин.

6. Экиш ишларини бажараётган тракторчиларга ҳақ тўлаш ва колхозчиларга аванс беришни кечиктириш фактлари юз бераётганлиги та'кидлаб ўтилсин, партия, совет ва қишлоқ хўжалик органлари тракторчиларга ва колхозчиларга ҳақ тўлаш қандай аҳволда эканлигини дарҳол текширсинлар ҳамда ишлаган меҳнат кунлари юзасидан уларга берилиши керак бўлган пул ва ғалланинг ўз вақтида берилишини та'минласинлар.

## Кўпболали оналар мукофотланди

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми СССР Олий Совети Президиуми номидан меҳнаткашлар депутатлари Фарғона область Совети ижроия комитетининг тақдими блан кўп болали оналардан 5—9 бола туғиб, тарбиялаган 800 онани ССР Иттифоқи орден ва медальлари блан мукофотлади.

169 она 1, II, III даража «Оналик шуҳрати» ордени блан, 631 она I ва II даража «Оналик медали» медали блан мукофотланди. (ЎзТАГ).

### Денгиз ва дар'ё флоти ишчилари касаба союзининг биринчи с'езди

6 апрельда Москвада денгиз ва дар'ё флоти ишчилари касаба союзининг биринчи с'езди ёпилди.

Касаба союз Марказий комитетининг раиси ўртоқ Коэткин ўзининг ҳисобот докладида бизнинг мамлакатимизда сув йўлларини реконструкция қилиш соҳасида катта ишлар олиб борилаётганлиги тўғрисида гапириб берди. Денгиз ва дар'ё флоти тез ўсмоқда, портлар ва пристаньлар юк ортадиган ва бўшатадиган энг янги механизмлар блан ускуналанмоқда. Ўтган навигация мавсумидаёқ дар'ёлар ва денгизлар орқали 1940 йилдагига қараганда бир ярим баравар ортиқ юк ташилди. Бу йилги навигация мавсумида юк ташиш яна 8 процент кўпаяди. Кўпгина денгизлар ва жанубий дар'ёларда ҳозир навигация бошланди.

С'ездда касаба союз ходимлари, кемаларнинг капитанлари, механиклари ва шкиперлари, портлар ва пристаньларнинг механизаторлари, хўжалик ва партия ходимлари сўзга чиқдилар. Улар денгиз ва дар'ё флоти ходимларининг меҳнат соҳасидаги муваффақиятларини гапириб бердилар, касаба союз Марказий комитетининг, министрликлар ва пароходчиликларнинг ишларидаги камчиликларни танқид қилдилар, касаба союз ва хўжалик ишларини яхшилаш тўғрисида таклифлар киритдилар.

С'езд делегатлари бизнинг мамлакатимизда денгизчилар ва дар'ёчилар тўғрисида жуда катта ғамхўрлик қилинаётганлиги ҳақида сўзладилар. Фақат 1953 йилнинг ўзидагина санаториялар ва дам олиш уйларининг путевкалари учун 20 миллион сўмдан кўпроқ пул сарфланди, меҳнат шароитини яхшилашга эса 30 миллион сўм пул сарфланди. Сувчиларнинг уй-жой шароитини яхшилаш учун пландан ташқари қўшимча маблағлар ажратилди.

С'езд касаба союз Марказий комитетининг ва ревизия комиссиясининг янги составини, шунингдек СССР касаба союзларининг XI с'ездига делегатлар сайлади.

### Сиёсий ва илмий билимларни тарқатувчи Бутуниттифоқ жамиятининг иккинчи с'езди

Сиёсий ва илмий билимларни тарқатувчи Бутуниттифоқ жамиятининг Москвада ўтаётган иккинчи с'езди 7 апрельда ўз ишини тамомлади.

С'езд қатнашчилари Жамият ишларини яхшилашга қаратилган қарор қабул қилдилар.

Бутуниттифоқ жамиятининг уставига ўзгартишлар ва қўшимчалар киритилди.

Правление ва ревизия комиссияси сайланди. Правление составига 83 киши сайланди.

С'езд қатнашчилари КПСС Марказий Комитетига табрикнома қабул қилдилар.

☆

Сиёсий ва илмий билимларни тарқатувчи Бутуниттифоқ жамияти правлениеси пленумининг 7 апрельда мажлиси бўлди. Шу мажлисда жамият правлениесининг президиуми сайланди. Академик А. И. Опарин правление раиси қилиниб сайланди. (ТАСС).

## Бутун кучни кўкламги экишни муваффақиятли ўтказишга сафарбар қилайлик!

Мамлакатнинг жанубий районлари дала ишларига киришдилар. Молдавия ва Ўрта Осиёда, Озарбайжон ва Ставропольда, Украинанинг Николаев, Одесса, Херсон, Кировоград ва бошқа бирқанча областьларида кўкламги экиш давом этмоқда, келгуси ҳосилнинг асослари вужудга келтирилмоқда.

Халқда «Кўкламнинг бир куни — йиллик ҳосилнинг тақдирини ҳал этади»деган ҳикматли мақол бор. Бу йилгидек кеч келган кўклам шароитида экиш вақтини кунлабгина эмас, балки соатлаб ҳисоблаш керак. Кўклам қанчалик кеч келса, экиш муддатлари шунчалик қисқа бўлиши лозим, экиш ишларининг сифати шунчалик юқори бўлиши талаб қилинади.

Колхозлар, МТСлар ва совхозлар дала ишларининг биринчи кунлариданоқ кўкламги экишни тез сур'атлар блан ва а'ло сифатли қилиб ўтказишни та'минлаш учун ҳамма имкониятларга эгадирлар. Ўтган қиш мобайнида қишлоқ хўжалигининг моддий-техника базаси янада кўпроқ мустаҳкамланди, колхозларга, МТС ва совхозларга ўн мингларча қишлоқ хўжалик мутахассислари жўнатилди.

КПСС Марказий Комитети сентябрь Пленумининг қарорларига мувофиқ, маҳаллий партия ташкилотлари ўз ишларини қайтадан қурмоқдалар. Райкомнинг машина-трактор станцияларининг зоналари бўйича секретарьлари бошчилигида инструкторлик группалари тузилди. Мана буларнинг ҳаммаси дала ишларининг муваффақиятли боришига, колхоз ва совхоз далаларининг ҳосилини тезроқ оширишга ёрдам бериши лозим.

Эндиликда вазифа кўкламги экишга оператив раҳбарликни яхшилаш, агротехниканинг прогрессив усулларини жорий қилиш учун, қишлоқ хўжалиги олдида турган вазифаларни чинакам амалга ошириш учун ҳақиқий умумхалқ мусобақасини қизитиб юборишдан иборатдир.

Қудратли қишлоқ хўжалик техникаси блан қуролланган механизаторлар кўкламги экишда ҳал қилучи рольни ўйнамоқлари лозим. Ҳарбир тракторнинг қувватидан тўла фойдаланиш, ҳарбир тракторчининг смена нормасини бажаришига эришиш—экиш муддатларини қисқартиш, дала ишларининг юқори сифатли қилиб ўтказилишини та'минлаш демакдир.

Броқ, фактлар шуни кўрсатадики, экиш ишларини олиб бораётган ба'зи районларда трактор паркининг бутун кучидан фойдаланилмаётир. «Правда»нинг Молдавиядаги мухбири берган хабарга қараганда, бу республикада баҳори экинларни экиш аллақачондан буён олиб борилмоқда, лекин тракторларнинг анча қисми ҳали ҳам ремонтдан чиқарилган эмас. Кўпгина машиналар иш бошланган дастлабки кунлардаёқ тўхтаб қолган, чунки улар сифатсиз ремонт қилинган. Агар республиканинг Вадулуй-Вода, Котовское, Болотино ва бошқа шу каби кўпгина районларида трактор паркининг ярми шу кунгача ишга солинмаган бўлса, экишнинг тез сур'атда бориши ҳақида гап бўлиши мумкинми, ахир?.. Машиналар кўплаб бекор тураётганлиги сабабли экиш муддатлари чўзилмоқда, дала ишларининг сифати ёмонлашмоқда. Мана бундай фактларга тоқат қилиб туриш — ҳосилни кўра-била туриб камайтириш, давлатга, колхозларга ва колхозчиларга зарар етказиш демакдир.

Мамлакатнинг бошқа бирқанча республикалари ва областьларида ҳам экиш ишларини уюштиришда жиддий камчиликларга йўл қўйилмоқда. Масалан, Николаев ва Херсон областьларини олайлик. Бу областьларнинг колхозлари бу йил гектаридан 18 центнердан дон экинлари ҳосили олиш учун мусобақа қилмоқдалар. Бу жуда мас'улиятли вазифа! Лекин бу мажбуриятни бажариш учун кураш етарли даражада сабот ва ғайрат блан олиб борилмаётир.

Бу йил Украинанинг жанубида кўклам ноқулай, об-ҳаво жуда тез-тез ўзгариб турибди. Бундай шароитда агрономлардан экиш сифатини айниқса диққат блан контроль қилиб туриш талаб этилади. Агрономлар экиш ишларининг ташкилотчилари, илғор агротехника усулларини амалга оширувчи ва пропаганда қилучи кишилар бўлмоқлари лозим. Афсуски кўпгина мутахассислар ҳали ҳам далада камдан-кам бўлмоқдалар, кўпроқ жонли ташкилотчилик иши блан эмас, балки канцелярия ишлари блан шуғулланмоқдалар.

Николаев областининг Новий Буг, Октябрь, Варваровка ва бошқа ба'зи районларида худди ана шу сабабдан экиш ишларида бракка йўл қўйилмоқда. Тозаланмаган ва дориланмаган уруғларни экиш ҳоллари бор, чопиқ қилинадиган экинларни экишда прогрессив усуллар етарли жорий қилинмаётир.

Чопиқ қилинадиган экинларни уялабквадрат шаклида экиш қандай катта афзалликларга эга эканлигини илғорлар тажрибаси аллақачонлар исботлади. Бу усул экинларнинг қатор ораларини ишлашни енгиллаштиради, меҳнат сарфлашни камайтиради, ҳосилни оширади. Бу йил янги усуллар блан экиладиган экин майдонларини анча кенгайтириш имконияти бор. МТС ва совхозлар кўп миқдорда махсус сеялкалар, сажалкалар, улар учун зарур бўлган асбобларни олдилар. Ана шу воситаларнинг ҳаммасидан ҳосилни ошириш учун тўла фойдаланиш зарур.

Коммунистик партия ва Совет Ҳукумати дон экинлари экиш учун икки йил ичида 13 миллион гектар қўриқ ва бўз ерни ўзлаштириш вазифасини ўртага қўйдилар. Шу муносабат блан шарқий районларда ғоят катта ҳажмдаги ишларни бажариш керак. Қисқа муддат ичида янги йирик совхозлар ташкил қилиш, уларни малакали мутахассис кадрлар блан мустаҳкамлаш, МТСларда янги ерларни ўзлаштириш учун трактор отрядлари ташкил қилиш зарур. Бу ишни салгина ҳам кечиктириш мумкин эмас.

Партия ва ҳукумат томонидан мамлакатнинг пахтакор республикалари олдига мас'улиятли вазифалар қўйилди. Масалан, Ўзбекистон ССР шу йилнинг ўзидаёқ пахта етиштиришни уч миллион тоннагача етказиши лозим. Бу муҳим давлат вазифасини бажариш учун республиканинг колхоз ва совхозлари экин майдонларини кенгайтиришлари, дала ишлари сифатини яхшилашлари, ҳосилни кескин суратда оширишга эришишлари лозим.

Ҳозирги вақтда Ўзбекистонда чигит экилмоқда Мамлакатнинг Европа қисмидагидек, бу ерда ҳам об-ҳаво кўклам ишлари учун унчалик қулай бўлмаётир. 5 апрельгача республика ўтган йили шу муддатгача экилганига қараганда тўрт баравар кам ерга чигит экди. Чигит экиш сур'атларини ошириш, экиш ишларини агротехника жиҳатидан энг яхши муддатларда тугаллаш учун бутун куч-қувватни ва воситаларни сафарбар қилиш талаб этилади.

Броқ, шуни айтиб ўтиш керакки, ба'зи раҳбарлар экиш сифатини пасайтириш ҳисобига ишни тезроқ тугаллашга уринмоқдалар. Масалан, Андижон областида ба'зи колхозлар дастлаб ерни чуқур қилиб ҳайдамасдан чигит экишга киришдилар. Бу хил «янгилик»нинг Фарғона тажриба станцияси маслаҳати блан жорий қилинганлиги кишини ҳайратда қолдиради. Ўзбекистоннинг Сурхондар'ё областида ва бошқа ба'зи областьларида ҳам сифатсиз экиш фактлари бор.

Кўкламги экишда бракчиларга қарши қат'ият блан курашиш керак. Экиш ишлари сур'атларини кундан-кунга тезлаштириш, экиш сифатини ошириш — маҳаллий партия ва совет органларининг, қишлоқ хўжалик мутахассисларининг, колхоз қишлоқларидаги барча меҳнаткашларнинг бурчидир. Бунинг учун даставвал тракторларнинг бекор туришини камайтириш, далаларда ишлаётган ҳамма кишининг меҳнатини тўғри уюштириш, экиш агрегатларининг иш унумини ошириш керак. Биринчи марта тракторни бошқаришга киришган ёш механизаторлар амалий ёрдамга муҳтождирлар. Ана шу ёш механизаторларга инженерлар ва механиклар ёрдам ва кўмак бермаса, бу ёрдамни уларга ким беради, ахир!Лекин кўпинча ёш механизаторлар ҳали ўз ҳолига ташлаб қўйилган. Худди ана шу сабабдан машина трактор парки жуда кўп бекор турмоқда.

Кўклам келиши блан партия ташкилотларининг оммавий-сиёсий иш маркази далага, трактор ва далачилик бригадаларига кўчирилиши лозим. Бу ерда юз мингларча механизаторлар ва колхозчилар меҳнат қилмоқда. Ҳосилнинг тақдири ана шуларнинг активлиги ва маҳоратига боғлиқ. Ҳарбир агитатор, ҳарбир лектор, ҳарбир суҳбатчининг вазифаси—омманинг меҳнат активлигини оширишга, далаларда ишлаётган меҳнаткашларнинг маҳоратини юксалтиришга ёрдам беришдан иборатдир.

Бу йил Москвада Бутуниттифоқ қишлоқ хўжалик виставкаси очилади. Ҳозир бутун мамлакатда виставкада қатнашиш ҳуқуқи учун мусобақа қизиб кетаётир. Қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари далаларнинг ҳосилини оширишга ва жамоат чорвачилигини ҳартомонлама ривожлантиришга ўз кучларини сафарбар қилмоқдалар. Кўкламги экишнинг муваффақиятли ўтказилиши ана шу умумхалқ давлат вазифасини ҳал этишнинг энг биринчи шартидир.

**(«Правда» газетасининг 7 апрель сонидаги бошмақоласи).**

ПАРТИЯ ТУРМУШИ

# Юзаки раҳбарлик ўрнига амалий иш қилиш керак

Қорасув райони ўтган йили сабзавотчиликдан кам ҳосил етиштирди. Колхозларнинг ҳосил топшириш плани 32 процентдан ошмади, районда картошкадан ҳам гектар бошига 3,1 тоннадан ҳосил олинди. Сталин номли колхоз ҳар гектар ерга 2,5 тоннадан картошка экиб 2 тоннадан ҳосил етиштирди. Жамоат чорвачилигининг ҳамма тармоқлари бўйича ҳам планлар бажарилмади.

Бунга асосий сабаблардан бири шу бўлдики, МТС колхозлар блан тузилган шартномада олган мажбуриятини қониқарсиз бажарди. Ишнинг сонига аҳамият берилиб, сифатига э'тибор берилмади. Тажрибасиз кадрлар борлиги орқасида кўп тракторлар унумсиз ишлади. КПСС Марказий Комитети сентябрь Пленуми қароридан кейин машина-трактор станцияларини малакали кадрлар блан та'минлашда анча чоралар кўрилди. Қорасув районидаги МТС га партия чақириғи блан кўпгина мутахассислар келдилар. МТС зонаси бўйича райком секретари бошчилигида инструкторлар группаси ишга тушди.

Лекин район партия комитетининг МТС зонаси бўйича секретари механизаторлар орасида, колхозларнинг далачилик бригада, звеноларида, чорвачилик фермаларида ҳали ишни янги талаблар асосида қайта кўрмаган. Колхозлардаги аҳволни чуқур ўрганиш, қолоқ колхозларга ёрдамни кучайтириш, колхоз партия, комсомол ташкилоти секретарьларига яқиндан ёрдам бериш, активлар блан ишлашдек асосий ишлар ўртоқ Шермуҳамедовнинг э'тиборидан четда қолмоқда.

МТС бошланғич партия ташкилоти механизаторлар ўртасида оммавий-сиёсий ишларни юқори даражада олиб бормаётир.

Бу ерда деворий газета, «жангавор варақа» чиқарилмаётир, партия, комсомол ташкилоти тажрибали кадрлар блан мустаҳкамланмаётир. МТС да ярим йилдан бери комсомол ташкилотининг секретари йўқ. Комсомол мажлислари ўтказилмайди, илғор ёшлар комсомол сафига қабул қилинмаётир. Бригадаларда комсомол группалари ташкил қилиш ҳеч кимнинг эсига ҳам келмайди. Бу аҳволларнинг ҳаммаси райкомнинг МТС зонаси бўйича секретарига ма'лум бўлса ҳам лекин у, бу ишга мас'улиятсизлик блан қарамоқда.

Секретарьнинг кунлик иши жуда унумсиз ўтаётир. У МТСга келиб мастерскойга киради ёки бирон колхозга телефон қилади, кейин райкомга боради. Шундай қилиб кунни кеч қилади. Ўртоқ Шермуҳамедов колхозларга чиққан вақтда ишдаги камчиликларни кўрсатиш блангина қаноатланиб, берилган топшириқнинг қандай бажарилгани блан қизиқмайди. Яқинда, ўртоқ Шермухамедов Ворошилов номли колхозда 3 соат чамаси бўлиб, теплица комбинати қурилишини кўздан кечирди, кейин «XVIII парт с'езд» колхозига ўтди, ҳосилот советининг раиси блан гаплашиб райкомга келди. Кўп ўтмай иш соати тугади, кейин эса уйига — Тошкент шаҳрига жўнаб кетди. Кўриниб турибдики, ҳали МТС зонасидаги колхозларда партиявий-оммавий ишлар яхши йўлга қўйилмаган. Агитаторлар ўртасида семинарлар ўтказилиб турилмаётир.

Ворошилов номли колхоз даласида оммавий-сиёсий ишлар кучайтирилмаган, парник ва дала шийпонларида журналлар, китоб ва брошюралар йўқ, шиор, плакатлар блан безатилмаган. Колхозда меҳнат интизоми бўш ташкил қилинган, кўпгина колхоз активларининг оилалари дала ишларида қатнашмаётир. Бу ерда карам кўчатларини ўтқазиш юқори агротехника қоидалари асосида олиб борилмаётир.

Райком секретари ишдаги хато ва камчиликларни тугатишда, меҳнатни тўғри ташкил қилиш ва ҳисобга олишда колхоз бошланғич партия ташкилотига яқиндан ёрдам бериши керак эди. Аммо, бу муҳим ишлар блан ўртоқ Шермуҳамедов шуғулланмайди, у Ворошилов номли колхозга 3 ой ичида фақат бир марта келган.

Ўртоқ Шермуҳамедовнинг иштирокида ўтказилган Свердлов номли колхоз партия ташкилотининг йиғилишида сўзга чиққан кўп коммунистлар ўтган йили сабзавот етиштириш плани биринчи участка бўйича 45, иккинчи участка бўйича 18 процент бажарилганлигининг сабабларини очиб ташладилар. Бир мавсумда колхоз партия ташкилотининг секретари уч марта, чорвачилик фермасининг мудири уч марта алмаштирилгачлиги, ишлабчиқаришда айрим коммунист ва комсомолларнинг иштирок қилмаганлиги алоҳида кўрсатиб ўтилди. Коммунистлар партия ташкилотининг йиғилишида ўтган йил йўл қўйилган хатоларни такрорламаслик ва ишни тубдан яхшилаш юзасидан қимматли таклифлар киритдилар. Лекин, коммунистларнинг бу таклифларидан партия ташкилоти ҳам, райком секретари ҳам тегишли хулоса чиқармади. Кейинги уч ойда 5 марта партия йиғилиши бўлди, бу йиғилишларнинг биронтасида ҳам коммунистларнинг ишлабчиқаришдаги авангардлик ролини ошириш, комсомол ишларининг қўйилишига доир актуаль масалалар муҳокама қилинмади.

Колхоз партия, комсомол ташкилотининг далачилик ишларига етарли раҳбарлик қилмаётганлиги орқасида сабзавот экиш ишлари қониқарсиз аҳволдадир. Картошка тез экилмаётганлиги учун 176 тонна уруғлик картошка чириб, нобуд бўлаётир, колхозчиларнинг меҳнат кунларига ҳақ тўлаш принципи қўпол равишда бузилмоқда. Бундай нотўғри метод колхозда меҳнат интизомининг бузилишига сабаб бўлаётир. Колхознинг 2-нчи участкасидаги ишлар ўз ҳолига ташлаб қўйилди, бу ерда ҳарбир бригадада ишга чиқучилар 7—8 кишидан ошмайди. Колхозда ишга кеч чиқиш, нормани бажармасдан — ишдан эрта қайтиш ҳодисалари дала ишларининг кечикишига сабаб бўлмоқда.

Партия ташкилоти ва колхоз правлениеси ишидаги жиддий камчиликларни тузатишда район партия комитетининг МТС зонаси бўйича секретар ўртоқ Шермуҳамедов яқиндан ёрдам бериши керак эди. Холбуки, район партия комитети ва унинг раҳбарлари шу вақтга қадар партия ташкилотига ёрдам бериш уёқда турсин, ҳатто партия ишлари блан танишиб чиқмаган, комсомол ишлари колхозда қандай аҳволда эканлиги блан қизиқиш унинг эсига ҳам келгани йўқ.

Партия ташкилоти ва колхоз правлениеси ишидаги жиддий хатоларни тузатишда ўртоқ Шермуҳамедов актив роль ўйнаши керак. Лекин у колхозда кам бўлади, келганда ҳам парникнинг аҳволи блан танишиб,кетаберади. Райком инструктори ўртоқ Аминжон Ниёзов ҳам кўргазма бериб кетишдан нарига ўтмаётир. У шу вақтгача партия ташкилотига ёрдам бериш уёқда турсин, ҳатто партия ишлари блан танишиб чиқмаган, комсомол ишлари колхозда қандай аҳволда эканлиги блан қизиқиш унинг эсига ҳам келгани йўқ.

Ўртоқ Шермуҳамедов инструкторлар блан яқиндан алоқа қилиб турмайди, уларга нисбатан талабчанлик кўрсатмайди, шу туфайли инструкторлар колхозларда бўлиб, ишлар блан юзаки танишиб, конкрет ёрдам бермасдан кетишаверади.

Қорасув райкомининг МТС зонаси бўйича секретари ўртоқ Шермуҳамедов ўз ишини КПСС Марказий Комитетининг сентябрь ва февраль — март Пленумлари қарорлари асосида ҳали қайта қуриб олмаган, у бошланғич партия ташкилотлари блан инструктив йиғилишлар ўтказиш, агитколлективларнинг вазифаларини муҳокама қилиш, оммавий-агитация иш тажрибаларини оммалаштириш, бригада, звеноларда агитация-пропаганда ишларини кучайтиришга жиддий э'тибор бермаётир.

ЎзКП Қорасув район комитети бюроси МТС зонаси бўйича райком секретари ва у бошчилигидаги инструкторларнинг ишлари блан чуқур қизиқмаётир. Ҳозиргача бюрода бирон инструкторнинг ҳисоби эшитилмаган. Бу эса партия ходимларининг колхоз ишлабчиқаришидаги ролини оширишга салбий та'сир қилаётир.

**М. ҒОЗИЕВ.**

## Коммунистлар ишлабчиқаришда актив қатнашмоқдалар

Тошкентдаги аравасозлик заводининг партия ташкилоти КПСС Марказий Комитети сентябрь Пленуми қарорини ҳамда партия ва ҳукуматимизнинг сўнгги қарорларини завод ишчилари ўртасида кенг пропаганда қилиш блан бирга, меҳнат интизомини мустаҳкамламоқда, иш унумини оширмоқда. Партия ташкилоти ҳисобида турувчи 49 партия а'зосининг кўпчилиги ишлабчиқаришда унумли ишламоқдалар, ишчилар ўртасида оммавий-сиёсий ишларни кучайтириб, ишда ўзлари намуна бўлмоқдалар. Мастер И. Харламов, токарь Н. Борисов, арра тишини чархловчи И. Муртазин каби коммунистлар кунлик нормаларини икки баравар ва ундан ҳам кўпроқ бажариб, ўзларининг иш тажрибаларини бошқа ишчиларга ўргатмоқдалар.

Коммунистларнинг авангардлиги натижасида кейинги ойларда иш унуми анча ошди ва ўтган йилга нисбатан завод яхшироқ ишлайбошлади. Коммунистлар социалистик мусобақани кучайтириб, ҳарбир ишчининг кунлик нормасини ошириб бажаришида ташаббускорлик қилдилар. Партия ташкилоти ишлабчиқаришга доир масалаларни коммунистлар блан тез-тез муҳокама қилиб, илғорлар тажрибасини кенг ёйди, натижада завод коллективи февраль ойи ишлабчиқариш планини 127,7 процент бажаришга муваффақ бўлди.

Завод партия ташкилотининг секретари ўртоқ Николай Пeтров бошлиқ арава ғилдираклари тайёрлаш цехи йил бошиданоқ янгидан-янги муваффақиятларни қўлга киритиб, кунлик топшириқларни икки баравар бажармоқда. Цех ишчилари умумхалқ социалистик мусобақасида қатнашиб, 9 минг 500 ғилдирак ишлабчиқариш мажбуриятини олган эдилар. Улар фидокорона ишлаб, олган социалистик мажбуриятларини ортиғи блан бажардилар ва қўшимча равишда плandan ташқари 100 та арава ғилдираги ишлаб чиқардилар. Цехда 1-нчи квартал ишлабчиқариш плани муддатидан илгари бажарилди. Цех коллективи ой охиригача апрель ойи ҳисобидан 1 минг 100 ғилдирак тайёрлаш мажбуриятини олди. А. Шуванов, М. Максимкина, Л. Иппатова каби илғорлар ишда намуна кўрсатиб, смена нормасини 250 процентдан бажармоқдалар.

Завод ишчилари қишлоқ хўжалигимиз учун керак бўлган арава, борона ва бошқа керакли асбобларни кўпроқ ишлаб чиқариш учун фидокорона меҳнат қилмоқдалар.

Партия ташкилоти ишчилар ўртасида оммавий-сиёсий агитацияни тобора кучайтириб, уларни 1954 йил планини муддатидан илгари бажаришга сафарбар этмоқда.

**Ғ. МУРОДОВ.**

## *Ишчи ёшлар мактаби масаласи шаҳар партия комитети муҳокамасида*

Тошкент шаҳар партия комитетининг бюроси ишчи ёшлар мактабларида та'лим-тарбия ишларининг аҳволи ҳақидаги масалани муҳокама қилди.

Бу масала юзасидан доклад қилган шаҳар маориф бўлимининг мудири ўртоқ Тожиев шаҳарда бу йил 33 та ишчи ёшлар мактаблари ишлаб турганлигини билдирди. Бу мактаблардан 22 таси бевосита шаҳар саноат корхоналари ҳузурида бўлиб, 11 таси заводлараро ишчи ёшлар мактаби ҳисобланади. Бу мактабларда 9 мингдан ортиқ ёш ишчилар ва ишчи аёллар ўқимоқдалар. Бу йил ишчи ёшлар мактабларида ўқучи ўзбек қизларининг сони анча кўпайди.

Шаҳар партия комитетининг бюросида ишчи ёшлар мактаблари ишидаги камчиликлар очиб ташланди. Ишчи ёшлар мактабида машғулотларга қатнашиш даражаси ва машғулотларнинг савияси ҳали ҳам паст. Ўқучиларнинг дарсга давомати яхши эмас. Корхоналарнинг партия ва хўжалик раҳбарлари ишчи ёшлар мактабларига етарли э'тибор бермайдилар. Айниқса «Электрокабель», «Узбексельмаш», «Қизил тонг», «Ўртоқ» кондитер фабрикаси ҳузуридаги мактабларнинг иши мутлақо қониқарсиз олиб борилмоқда. Бу ерда машғулотларнинг юқори савияда ўтиши учун етарли шароит яратилмаган. Ба'зи ўқитувчилар контроль йўқлигидан дарсга пухта тайёргарлик кўрмасдан келадилар ва ўқучиларнинг дарсдан улгуришига етарли э'тибор бермайдилар.

Шаҳар партия комитетининг бюроси ишчи ёшлар мактабларида та'лим ва тарбия ишларини яхши йўлга қўйиш юзасидан тегишли тадбирлар белгилади.

**А. АСҚАРОВ.**

# Кенг исте'мол моллари кўплаб ишлаб чиқарилмоқда

СССР Министрлар Совети ва КПСС Марказий Комитетининг кенг исте'мол моллари ишлаб чиқаришни янада кўпайтириш ва уларнинг сифатини яхшилаш тўғрисидаги қарорида ишчилар, колхозчилар, интеллигенция ва барча совет кишиларининг моддий ва маданий фаровонлигини янада яхшилаш асосий вазифа қилиб қўйилди.

Партия ва ҳукуматимизнинг белгилаб берган бу тадбирларини амалга оширишда ҳунармандчилик кооперацияларининг роли бениҳоя каттадир. Маҳаллий саноат ва ҳунармандчилик кооперацияларининг асосий вазифалари халқ исте'мол қиладиган маҳсулотлар ишлаб чиқаришни кескин суратда кўпайтириш, унинг сифатини яхшилаш, шунингдек ателье, комбинат, артель тармоқларини кенгайтиришдан иборатдир.

СССР Министрлар Совети ва КПСС Марказий Комитети кенг исте'мол молларни ишлаб чиқарувчи саноат корхоналари ва ҳунармандчилик артелларининг **барча ходимлари олдига аҳолини пухта** ва бежирим ишланган юқори сифатли моллар блан та'минлаш вазифасини қўйди.

Халқимизнинг кун сайин ўсиб бораётган талабларини тўла-тўкис қондиришда **областимиздаги кенг исте'мол саноат** моллари ишлаб чиқарувчи бошқа корхоналар блан бир қаторда Октябрь районидаги Сталин номли бадиий ҳунармандчилик артели ҳам ўзининг муносиб ҳиссасини қўшмоқда. Артель 70 — 80 киши ишлайдиган ва йиллик мол обороти 80—90 минг сўмдан ошмайдиган кичкина бир цехдан фабрика даражасига кўтарилди.

Артельда ҳозир 8 та цех — попоп, ироқи, (украинча ҳош'я тикиш), машина блан гул солиш, галантерея, дўппидўзлик, тикучилик, бичиш ва ўйинчоқ ишлаб чиқариш цехлари бўлиб, унда 700 га яқин киши ишлайди. Бу цехларда ишлаб чиқарилаётган турли-туман маҳсулотлар аҳолига манзур бўлмоқда. Айниқса, попоп ва ироқи цехларининг ҳунармандлари халқимиз талабларига мос келадиган маҳсулотларни кўплаб ишлаб чиқармоқдалар.

Артель 1945 йилдан то шу кунгача партия ва ҳукуматимизнинг яқиндан берган ёрдами туфайли ўзининг юзларча миллий кадрларини етиштирди, айниқса, маҳаллий хотин-қиз кадрларни ҳунарманд қилиб етиштиришда катта ютуқларга эришди. Корхонадаги 698 а'зодан 611 таси хотин-қизлардир. Артельда фидокорона меҳнат қилаётган ва қунт блан ўз малакасини ошираётган хотин-қизлар кундан-кунга кўпаймоқда. Шогирдликдан то цех бошлиғи даражасигача кўтарилган Назира Тўраева, илгари шогирд бўлиб, ҳозир инструкторлик қилаётган Муборак Абдураззоқова, Нафиса Исҳоқова, Зулфия Шомақсудова ва бошқа ўртоқлар шулар жумласидандир. М. Абдураззоқова ижодий ташаббус кўрсатиб, дўппига янги тинчлик кабутари нусхасини тикди.

Ҳунармандларнинг ижодий ташаббус ва фидокорона меҳнатлари туфайли артель ишлабчиқариш планларини йил сайин ошириб адо этмоқда. 1953 йил плани 100,1 процент, 1954 йил февраль ойи плани эса 129,8 процент бажарилди. Бу — артельнинг 1945 йилдаги йиллик мол обороти планидан деярлик 2,5 баравар ортиқдир.

Корхона меҳнаткашлари ишлабчиқаришда хомаш'ёни тежаб-тергаб сарфлаш учун курашиб, 1953 йилда пландан ташқари 175 минг сўм жамғарма тўплашга муваффақ бўлдилар.

Давлат планларининг йил сайин ортиғи блан бажарилиши артель а'золарининг моддий-маданий ва маиший аҳволининг янада яхшиланишига олиб келди. Ўнлаб ҳунармандлар санатория ва курортларга бориб дам олмоқдалар. 1953 йилда артель а'золарининг болалари санаторияга юборилди, 92 киши дам олиш уйларида ҳордиқ чиқарди ва 9 киши марказий курортларга путёвкалар олдилар. 64 кишига эса 20 минг 648 сўм моддий ёрдам берилди.

Ишлабчиқаришда маданий-оқартув ва сиёсий-тарбиявий ишларни яхши йўлга қўйиш учун барча чоралар кўрилмоқда. Артель ҳузурида катта клуб бўлиб, унда бадиий ҳаваскорлик тўгараги тузилган. Бирярим минг том китобга эга бўлган кутубхона артель а'золарига маданий хизмат кўрсатмоқда. «Сталинчилар овози» деворий газетаси мунтазам суратда чиқиб туради. Газета орқали ишлабчиқариш илғорларининг иш тажрибалари ўртоқлашилади ва камчиликлар юзхотир қилинмай танқид қилинади. Ҳарқайси цехда культ совет ташкил қилинган. Цехдаги агитаторлар тушки овқат вақтида партия ва ҳукуматимизнинг қарор ва кўрсатмаларини газеталардан ўқиб тушунтириб берадилар. Бундан ташқари ҳар ойда 3 марта ҳархил темаларда лекциялар ўтказилади.

Коллектив халқнинг кун сайин ўсиб бораётган талабларини қондириш мақсадида социалистик мусобақани кучайтириб юборди. Дўппидўзлар қўл ва машина блан тикиладиган дўппилар сонини икки баравар ошириш учун курашмоқдалар. Қўл блан гул тикучи ҳунармандлар эса хотин-қизларнинг уй кийимларига, ички кўйлакларига ва дастурхонларга гул солишнинг янги уч хилини ҳам ўзлаштириб, уларнинг сонини 2 мингдан 3 минг 600 гача кўпайтиришга эришдилар. Артельнинг ижодкор коллективи социалистик мусобақани кучайтириб, квартал планини 12 мартда бажардилар ва пландан ташқари 850 минг сўмлик маҳсулот ишлаб чиқарди. Артель коллективи 1954 йил давлат планини СССР Конституцияси куни 5 — декабрьгача бажариб, пландан ташқари 1 миллион сўмлик маҳсулот ишлаб чиқариш учун курашмоқда.

Шуни ҳам айтиб ўтиш керакки, артель ба'зибир камчиликларга ҳам йўл қўйиб келмоқда. Цехлардаги кўпгина иш процесслари механизациялаштирилмаган. Шунинг натижасида айрим цехлар қониқарли ишламаётир. Цехларнинг бирбиридан узоқлиги, ишлабчиқариш учун мослаштирилмаган биноларда бўлиши маҳсулот ишлаб чиқаришни кўпайтиришга халал бермоқда.

Шаҳар ва район Совети ижроия комитетлари маҳаллий саноат ва ҳунармандчилик кооперацияларига яхши раҳбарлик қилишлари, кенг исте'мол моллари ишлаб чиқаришни кўпайтиришга эришиш учун корхоналарга зарур ёрдам беришлари ва мавжуд камчиликларни тезда тугатиш тадбирларини кўришлари лозим.

**Ҳ. БОБОЖОНОВ.**

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

# *Ўзбекистон ССР, Тошкент область қишлоқ хўжалиги илғорларини орден ва медальлар блан мукофотлаш тўғрисида*)*

СССР Олий Совети Президиумининг 1949 йил 22 июньдаги Фармонига мувофиқ, 1951 йилда **жут кўк пояси ва каноп уруғидан юқори ҳосил олганликлари,** колхозлар эса қишлоқ хўжалик маҳсулотларининг барча турлари бўйича ўз мажбуриятларини ва контрактация шартларини бажарганликлари, МТСнинг иши учун натура ҳақини тўлаб бўлганликлари учун қуйидагилар мукофотлансин:

**МЕҲНАТ ҚИЗИЛ БАЙРОҚ ОРДЕНИ БЛАН**

71. **Мингбоев** Анорбой — Қуйичирчиқ районидаги «Янги турмуш» колхозининг звено бошлиғи, бу звено 6 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 67 центнердан жут кўк пояси ҳосили олган.

72 **Мишинский** Василий — Қуйичирчиқ районидаги Энгельс номли колхознинг а'зоси, 7 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 94,2 центнердан жут кўк пояси ҳосили олишда ўрнак кўрсатиб ишлаган.

73. **Накипов** Туткабек — Юқоричирчиқ районидаги Чкалов номли колхознинг звено бошлиғи, бу звено 12 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 53,3 центнердан жут кўк пояси ҳосили олган.

74. **Нам** Сан Бем — Қуйичирчиқ районидаги Димитров номли колхознинг а'зоси, 10,7 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 99,4 центнердан жут кўк пояси ҳосили олишда ўрнак кўрсатиб ишлаган.

75. **Нам** Сан Хен — Қуйичирчиқ районидаги Будённий номли колхознинг звено бошлиғи, бу звено 14 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 64,2 центнердан жут кўк пояси ҳосили олган.

76. **Нам** Чун Сен — Юқоричирчиқ районидаги Свердлов номли колхознинг а'зоси, 16,9 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 105,6 центнердан жут кўк пояси ҳосили олишда ўрнак кўрсатиб ишлаган.

77. **Нурматов** Турдали — Юқоричирчиқ районидаги «Политотдел» колхозининг а'зоси, 12,3 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 60,1 центнердан жут кўк пояси ҳосили олишда ўрнак кўрсатиб ишлаган.

78. **Оверченко** Степан Данилович — Қуйичирчиқ районидаги 1-нчи МТС трактор бригадасининг учетчиси, 63 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 71,9 центнердан жут кўк пояси ҳосили олишда ўрнак кўрсатиб ишлаган.

79. **Огай** Алексей — Қуйичирчиқ районидаги Энгельс номли колхознинг а'зоси, 6,6 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 100,4 центнердан жут кўк пояси ҳосили олишда ўрнак кўрсатиб ишлаган.

80. **Пак** Алексей — Қуйичирчиқ районидаги Молотов номли колхознинг звено бошлиғи, бу звено 4 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 66,3 центнердан жут кўк пояси ҳосили олган.

81. **Пак** Алексей — Юқоричирчиқ районидаги Свердлов номли колхознинг звено бошлиғи, бу звено 13,7 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 54,9 центнердан жут кўк пояси ҳосили олган.

82. **Пак** Бон Нам — Юқоричирчиқ районидаги 1-нчи МТС трактор бригадасининг бригада бошлиғи ёрдамчиси, 383 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 57,1 центнердан жут кўк пояси ҳосили олишда ўрнак кўрсатиб ишлаган.

83. **Пак** Гвон Сун — Юқоричирчиқ районидаги «Правда» колхозининг бригада бошлиғи — бу бригада 48, 1 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 66,4 центнердан жут кўк пояси ҳосили олган.

84. **Пак** Георгий Николаевич — Юқоричирчиқ районидаги Свердлов номли колхознинг бригада бошлиғи, бу бригада 46,9 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 55,3 центнердан жут кўк пояси ҳосили олган.

85. **Пак** Гим Сек — Юқоричирчиқ районидаги «Правда» колхозининг бригада бошлиғи, бу бригада 50 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 63,2 центнердан жут кўк пояси ҳосили олган.

86. **Пак** Дек Сун — Қуйичирчиқ районидаги «Янги турмуш» колхозининг а'зоси, 3 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 67 центнердан жут кўк пояси ҳосили олишда ўрнак кўрсатиб ишлаган.

87. **Пак** Дмитрий — Қуйичирчиқ районидаги Будённий номли колхознинг звено бошлиғи, бу звено 11 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 66,8 центнердан жут кўк пояси ҳосили олган.

88. **Пак** Дя Сун — Юқоричирчиқ районидаги «Правда» колхозининг звено бошлиғи, бу звено 15,2 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 42,9 центнердан жут кўк пояси ҳосили олган.

89. **Пак** Павел — Қуйичирчиқ районидаги Молотов номли колхознинг звено бошлиғи, бу звено 4 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 73 центнердан жут кўк пояси ҳосили олган.

90. **Пак** Пен Мок-Юқоричирчиқ районидаги «Правда» колхозининг а'зоси, 383 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 57,1 центнердан жут кўк пояси ҳосили олишда ўрнак кўрсатиб ишлаган.

91. **Пак** Петр — Қуйичирчиқ районидаги «Звезда» колхозининг звено бошлиғи, бу звено 10,9 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 62,6 центнердан жут кўк пояси ҳосили олган.

92. **Пак** Сун Ок — Қуйичирчиқ районидаги Димитров номли колхознинг а'зоси, 5,6 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 105,5 центнердан жут кўк пояси ҳосили олишда ўрнак кўрсатиб ишлаган.

93. **Пан** Петр — Юқоричирчиқ районидаги «Правда» колхозининг звено бошлиғи, бу звено 15,2 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 52,8 центнердан жут кўк пояси ҳосили олган.

94. **Садибекова** Талма — Юқоричирчиқ районидаги Чкалов номли колхознинг звено бошлиғи, бу звено 13 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 50,2 центнердан жут кўк пояси ҳосили олган.

95. **Сон** Роман — Юқоричирчиқ районидаги «Правда» колхозининг звено бошлиғи, бу звено 15,5 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 60,9 центнердан жут кўк пояси ҳосили олган.

96. **Стеблев** Михаил Никитович — Қуйичирчиқ районидаги Будённий номли колхознинг звено бошлиғи, бу звено 13,3 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 65,3 центнердан жут кўк пояси ҳосили олган.

97. **Столяров** Григорий Павлович — Қуйичирчиқ районидаги 1-нчи МТС трактор бригадасининг механик ёрдамчиси, 221 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 63,6 центнердан жут кўк пояси ҳосили олишда ўрнак кўрсатиб ишлаган.

98. **Те Вон Сам** — Қуйичирчиқ районидаги Ворошилов номли колхознинг а'зоси, 8 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 73 центнердан жут кўк пояси ҳосили олишда ўрнак кўрсатиб ишлаган.

99. **Те** Чан Хак — Қуйичирчиқ районидаги «Янги турмуш», колхозининг звено бошлиғи, бу звено 4 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 50,7 центнердан жут кўк пояси ҳосили олган.

100. **Тен** Андрей — Қуйичирчиқ районидаги «Янги турмуш» колхозининг а'зоси, 5,7 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 89,4 центнердан жут кўк пояси ҳосили олишда ўрнак кўрсатиб ишлаган.

101. **Тен** Николай — Қуйичирчиқ районидаги Димитров номли колхознинг а'зоси, 13,8 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 98 центнердан жут кўк пояси ҳосили олишда ўрнак кўрсатиб ишлаган.

102. **Товасаров** Қобил — Қуйичирчиқ районидаги Энгельс номли колхознинг звено бошлиғи, бу звено 15,6 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 64,3 центнердан жут кўк пояси ҳосили олган.

103. **Тян** Ен Сек — Қуйичирчиқ районидаги Сталин номли колхознинг звено бошлиғи, бу звено 9,2 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 53,5 центнердан жут кўк пояси ҳосили олган.

104. **Тян** Константин — Қуйичирчиқ районидаги Будённий номли колхознинг звено бошлиғи, бу звено 12,7 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 62,6 центнердан жут кўк пояси ҳосили олган.

105. **Умаров** Мардон — Юқоричирчиқ районидаги «Социализм» колхозининг а'зоси, 16,5 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 54 центнердан жут кўк пояси ҳосили олишда ўрнак кўрсатиб ишлаган.

106. **Утегенов** Бакибилла — Қуйичирчиқ районидаги Сталин номли колхознинг а'зоси, 16 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 72,1 центнердан жут кўк пояси ҳосили олишда ўрнак кўрсатиб ишлаган.

107. **Холиқов** Нормат — Юқоричирчиқ районидаги «Политотдел» колхозининг а'зоси, 12,4 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 60,9 центнердан жут кўк пояси ҳосили олишда ўрнак кўрсатиб ишлаган.

108. **Хам** Мун Сек — Юқоричирчиқ районидаги «Политотдел» колхозининг бригада бошлиғи, бу бригада 27,1 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 48,7 центнердан жут кўк пояси ҳосили олган.

109. **Хан** Александр Трофимович — Юқоричирчиқ районидаги Свердлов номли колхознинг а'зоси, 13,7 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 84,2 центнердан жут кўк пояси ҳосили олишда ўрнак кўрсатиб ишлаган.

110. **Хан** Алексей — Қуйичирчиқ районидаги Будённий номли колхознинг звено бошлиғи, бу звено 5 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 66,5 центнердан жут кўк пояси ҳосили олган.

111. **Хан** Алексей Павлович — Қуйичирчиқ районидаги Будённий номли колхознинг звено бошлиғи, бу звено 3 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 44,4 центнердан жут кўк пояси ҳосили олган.

112. **Хан** Геннадий — Қуйичирчиқ районидаги Энгельс номли колхознинг а'зоси, 11,4 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 95,3 центнердан жут кўк пояси ҳосили олишда ўрнак кўрсатиб ишлаган.

113. **Хан** Ген Фир — Қуйичирчиқ районидаги Димитров номли колхознинг а'зоси, 5,6 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 114 центнердан жут кўк пояси ҳосили олишда ўрнак кўрсатиб ишлаган.

114. **Хан** Ен Дюн — Қуйичирчиқ районидаги Будённий номли колхознинг а'зоси, 11,8 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 62,8 центнердан жут кўк пояси ҳосили олишда ўрнак кўрсатиб ишлаган.

115. **Хан** Петр — Қуйичирчиқ районидаги Сталин номли колхознинг звено бошлиғи, бу звено 11 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 57,3 центнердан жут кўк пояси ҳосили олган.

116. **Ҳасанова** Ҳадича Мубина — Қуйичирчиқ районидаги Энгельс номли колхознинг а'зоси, 7,3 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 99,8 центнердан жут кўк пояси ҳосили олишда ўрнак кўрсатиб ишлаган.

117. **Хатамов** Шербой — Юқоричирчиқ районидаги «Правда» колхозининг а'зоси, 17,1 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 52,1 центнердан жут кўк пояси ҳосили олишда ўрнак кўрсатиб ишлаган.

118. **Хван** И Вон — Қуйичирчиқ районидаги Молотов номли колхознинг а'зоси, 10 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 60,1 центнердан жут кўк пояси ҳосили олишда ўрнак кўрсатиб ишлаган.

119. **Хван** Сун Хва — Юқоричирчиқ районидаги «Правда» колхозининг бригада бошлиғи, бу бригада 26,3 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 69,4 центнердан жут кўк пояси ҳосили олишда ўрнак кўрсатиб ишлаган.

120. **Хусанова** Мирзаҳамид — Қуйичирчиқ районидаги Димитров номли колхознинг а'зоси, 6,7 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 102,1 центнердан жут кўк пояси ҳосили олишда ўрнак кўрсатиб ишлаган.

121. **Цай** Хен Сек—Юқоричирчиқ районидаги «Правда» колхозининг звено бошлиғи, бу звено 16 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 56,3 центнердан жут кўк пояси ҳосили олган.

122. **Цой** Антон — Қуйичирчиқ районидаги Будённий номли колхознинг звено бошлиғи, бу звено 11 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 65,4 центнердан жут кўк пояси ҳосили олган.

123. **Цой** Василий Тихонович — Юқоричирчиқ районидаги «Правда» колхозининг звено бошлиғи, бу звено 16 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 54,2 центнердан жут кўк пояси ҳосили олган.

124. **Цой** Давид — Қуйичирчиқ районидаги Димитров номли колхознинг а'зоси, 5,9 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 92,7 центнердан жут кўк пояси ҳосили олишда ўрнак кўрсатиб ишлаган.

125 **Цой** Давид — Қуйичирчиқ районидаги Энгельс номли колхознинг а'зоси, 12 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 99,5 центнердан жут кўк пояси ҳосили олишда ўрнак кўрсатиб ишлаган.

126 **Цой** Николай — Қуйичирчиқ районидаги Сталин номли колхознинг звено бошлиғи, бу звено 7 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 54,5 центнердан жут кўк пояси ҳосили олган.

(ДАВОМИ БОР).

*) Боши газетамизнинг шу йил 24, 26 февраль, 2 март сонларида босилган.

РЕДАКЦИЯГА ХАТЛАР

## Клуб қулф

Бекобод район Калинин қишлоқ советидаги Ленин номли колхознинг яхшигина клуби бор. Аммо колхоз раиси ўртоқ Акбарали Мирзаев нима учундир, клубни маданий-оқартув ва агитация-пропаганданинг марказига айлантирилишига э'тибор бермаётир. Бунинг исботи учун қуйидаги фактларга мурожаат қиламиз.

Ўтган йили 72 марта киносеанс кўрсатиш планлаштирилган эди. Нима бўлди денг? Бутун йил давомида атиги 4 марта киносеанс кўрсатилди, холос. Бунинг устига 3—4 ойдан буён клуб қулфлоғлик туради. Колхоз раисининг буйруғи блан клуб колхоз омборига айлантирилган.

Колхозчилар клубнинг маданий марказга айланишини истайдилар. Раис бўлса колхозчиларнинг талабини мутлақо ҳисобга олмаётир.

Агар район маданият бўлимининг мудири Мансуров бу ишга озгина бўлса ҳам э'тибор берса, колхоз клуби колхозчиларнинг маданий дам оладиган, ҳархил кинофильмларни томоша қиладиган, илмий ва сиёсий темаларда лекциялар эшитадиган чинакам маданий жойга айланиб қолар эди.

**А. САТТОРОВ.**

## Водопровод қачон қурилади?

Қуйи комсомол Индивидуаль посёлкаси социалистик Чирчиқ шаҳрининг кўркам ва обод жойларидан бири. Бу ерда якка уй-жой қурилиши ишлари ҳам тобора кенгайиб бормоқда. «Чирчиксельмаш», «Электрощчит» заводлари ва пойафзал фабрикасининг ишчилари, инженер-техник ходимлари ҳамда интеллигентлар янги типда уйлар қурмоқдалар.

Посёлканинг ташкил этилганига 15 йилдан кўп вақт ўтди. Лекин шунга қарамай, бу ерда водопровод қурилмаган. Посёлкадаги икки-учта қудуқ меҳнаткашларнинг сувга бўлган эҳтиёжларини мутлақо қондираолмайди. Аҳоли 250—300 метр масофадаги Чирчиқ дар'ёсига қатнаб, сув олиб келишга мажбур бўлмоқда. Дар'ёга тушадиган жой ниҳоятда хавфли. Ёғингарчилик ва сув тошқини вақтларида лойқа сувларни ичишга тўғри келади.

**ТУРОБ НОСИРОВ** — ўқитувчи,
**ПЕТР СУББОТИН** — ишчи,
**НОСИР АХМЕДОВ** — ўқитувчи,
Чирчиқ шаҳар советининг депутати.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» МАТЕРИАЛЛАРИ ИЗИДАН

## «БЕКОБОД КОММУНАЛ ХУЖАЛИК БУЛИМИ ОБОДОНЧИЛИК ИШЛАРИГА Э'ТИБОР БЕРМАЁТИР»

«Тошкент ҳақиқати» газетасининг шу йил 13 февраль сонида юқоридаги сарлавҳа остида «Редакцияга хат» босилиб, унда Бекобод шаҳар коммунал хўжалик бўлими ҳозирги талаб даражасида ишламаётгани кўрсатилган эди.

Меҳнаткашлар депутатлари Бекобод шаҳар Совети ижроия комитетининг редакциямизга хабар қилишича газетада кўрсатилган фактлар тасдиқланган. Шаҳар коммунал хўжалик бўлимининг бошлиғи ўртоқ Петров етарли раҳбарлик қилмаётгани кўрсатилган. Шаҳар ижроия комитети коммунал хўжалик бўлимининг ишларини яхшилаш учун амалий тадбирлар белгилаган.

# Барча куч, моддий-техника воситаларини кўкламги экишни тез ва а'ло сифатли ўтказишга сафарбар этайлик!

## Дастлабки кунларнинг жиддий нуқсонлари

Бу йилги кўклам шароитида нами тез қочадиган, енгил тўпроқ ерларга чигит экишни тезроқ тамомлаш биринчи навбатдаги ишлардандир. Бундай ерлар Оққўрғон районидаги колхозларда бирнеча минг гектар ҳисобланади. Кузда шудгор қилинган ерларни бороналаб экишга тайёрлаш ва ҳайдалмаган ерларни ҳайдаб чигит экишни оммавий равишда кучайтириб юбориш мумкин. Лекин, Оққўрғон районидаги колхозларда ер ҳайдаш блан чигит экиш ишлари жуда сусткашлик блан бормоқда. Ба'зибир колхозларнинг раҳбарлари «яна ёғингарчилик бўлади...» деган ўринсиз кайфият блан ишни кейинга сурмоқдалар.

Колхозларда тўпланиб қишлоқ советлари орқали МТСларга ва район партия, совет ташкилотларига юборилаётган сводкалардаги рақамлар кунсайин ўзгариб турса ҳам, уларнинг фарқи жуда оз. МТС ва район ташкилотларининг раҳбарлари бу сводкаларни кўздан кечириб, қайси колхозда рақамлар камроқ кўрсатилган бўлса, ўша томонга йўл оладилар.

Хўш, дастлабки кунларда юз бераётган бу жиддий нуқсонлар ўз вақтида бартараф қилинаётирми? Районга юборилган сводкада Алимкент қишлоқ советидаги Тельман номли колхознинг «ҳамма иши жойида» деб кўрсатилган. Аммо аҳвол бутунлай бошқача. Колхознинг ўртоқ Қаршибоев бошлиқ қир участкасида 1-нчи МТСнинг ўртоқ Серёжкин бошлиқ 7-нчи трактор бригадаси ишламоқда. Бу бригадада «Универсал» тракторнинг ғилдираклари чиқарилиб ёғоч тираб қўйилипти. Бирнеча тракторчи шийпонда бемалол суҳбатлашиб ўтирипти.

Биз тракторчилардан шу ғанимат кунларда ишламай, бекор ўтиришларининг сабабини сўраганимизда универсалчи ўртоқ Бозоров:

— Кейинги 10 кунда «Универсал» блан 92 гектар ернинг ғўзапоясини чопдик. Ҳали ер чигит экишга тайёр эмас. Бирнеча кундан буён шундай бекор ишламай юрибмиз, — деб жавоб берди.

Чиндан ҳам колхознинг бу участкасида 240 гектар ер кузда шудгорланган. Шундан 200 гектари борона қилиниши ва чигит экилиши керак. Ер етилган, шудгорнинг бети оқариб, тупроқдан нам кўтарилабошлаган. Аммо бу участкада ер ҳайдаётган ёки борона босаётган тракторни кўрмайсиз. Катта ер майдони ғўзапоя блан банд.

Колхозда меҳнат интизоми ҳаддан ташқари бўш. Колхозчилар ишга кечикиб чиқадилар. Ҳатто айрим колхозчилар дала ишларига ҳалигача қатнашмаётир. Ер текислашда ишлаётган 100 колхозчининг биронтаси ҳам кунлик иш нормасини бажармайди. Бу колхозда белгиланган графикка мувофиқ 15 апрельда чигит экишни туғаллаш керак. Колхоз раиси ўртоқ Отабеков дала ишларини уюштиришга етарли бошчилик қилмаётир. Юқоридаги каби аянчли аҳволлар бошқа бригадаларда ҳам рўй бермоқда.

Райондаги «Ленинобод» колхози блан «Сталинобод» колхозининг шароити деярлик бирхил. «Сталинобод» колхозининг а'золари шу кунларнинг ҳарбир соатидан унумли фойдаланиш учун курашиб, чигит экишни бошлаб юбордилар. Колхоз илғорлар қаторида чигит экишга киришган. Шудгор қилинган ерлар жадаллик блан бороналаниб, экишга тайёрланмоқда. Универсалчилар тайёр ерларга чигит экмоқдалар. Лекин қўшни «Ленинобод» колхозида аҳвол бошқача. Колхоз раиси ўртоқ Юнусов «Об-ҳаво қандай бўларкин» деб ғанимат кунларни бекор ўтказиб юбормоқда. Бу ерда кўклам экишига ҳартарафлама пухта тайёргарлик кўрилмаган. Суғориш шохобчаларини тозалаш яқиндагина туғалланди. Ер етилган бўлса ҳам, экиш учун тайёр ер карталари бўлмаганидан «Универсал» тракторлар бекор турипти.

Куйбишев қишлоқ советидаги Молотов номли колхозда дала ишларида меҳнатни тўғри ташкил қилишга беларво қарамоқдалар. Колхоз раиси ўртоқ Йўлчи Мадқодировнинг буйруғи блан бирнеча бригада а'золари бир ерга тўпланиб, ёппасига ишламоқдалар. Аммо колхозчиларнинг меҳнат кунларини тўғри ҳисобга олиб борилмаётир. Табельчилардан Ўсчаев ва Абдураҳмонов ўртоқлар колхозчиларнинг бажарган ишларини текшириб, сифатига қараб меҳнат куни ёзиш ўрнига, 10 кунда бир марта меҳнат куни ёзаберадилар. Колхознинг бошқа бригадаларида ҳам шундай аҳвол рўй бермоқда. Шунинг натижасида меҳнат нормалари кўп вақт бажарилмай қолади. Чигит экишда агротехника қоидаларининг бузилишига йўл қўйилмоқда. Ба'зи жойларда шудгор қилинган ерларга мола босилмасдан чигит экилмоқда. «Универсал»лар яхши ишламаганидан, чигит кўмилмай очиқ қолиб кетган қаторлар ҳам жуда кўп. Бу аҳволларга МТСнинг шу колхоздаги агрономи Стойчанов мутлақо э'тибор бермайди.

Оққўрғон райони бу йил 11 минг 420 гектар ерга чигит экиб, ҳар гектаридан пахта ҳосилини ялпи 6 центнергача, айрим колхозларда эса 8-9 центнергача ошириши керак. Аммо шу кунларда районда бораётган иш бу юксак мажбуриятларни бажариш даражасида эмас. 17 колхоздан 7 тасида бир кунда 57 гектар ер ҳайдалиб, 11 колхозда 116 гектар ерга чигит экилган. Бу графикнинг биринчи куниданоқ бажарилмаганлигини кўрсатади.

Дала ишлари бошланган дастлабки кунларданоқ кўпчилик колхозларда оммавий-сиёсий ишларни уюштиришга жиддий э'тибор бермаётирлар. Далада агитаторлар кўринмайди. Айниқса Навоий номли, Сталин номли, Молотов номли колхозларда меҳнат интизоми бўш.

Бу йилги шароитда чигит экишни қисқа муддатда юқори сифатли қилиб ўтказиш жуда муҳим ва мас'улиятлидир. Барча куч, моддий-техника воситалари дала ишларини бажаришга сафарбар этилиши ва булардан самарали фойдаланишга эришиш зарур. Лекин, Оққўрғон районидаги машина-трактор станциялари ва партия, совет ташкилотларининг раҳбарлари дала ишларини бошқаришда оператив ишламаётирлар. Раҳбарлар колхоз раисларига топшириқ берадилар-у, аммо унинг бажарилишини изчиллик блан текширмайдилар. Қаттиқ талабчанлик йўқ. Раҳбарликнинг бу нотўғри методи ишда бўшангликка сабаб бўлмоқда. Ба'зи колхоз раҳбарларидаги зарарли кайфиятларга зарба берилиши, ғанимат кунлардан унумли фойдаланиб, чигитни агротехника коидалари асосида тез кунда экиб олишга эришиш керак.

Ш. КУЗАНБОЕВ.

## Чигит экиш илғорлари

«Ўзбекистон ССР бешйиллиги» номли совхозда чигит экишга тайёргарлик ишлари ўз вақтида пухта бажарилди. Механизаторлар, ишчилар ўзаро мусобақалашиб, кўклам дала ишларини қисқа муддатда сифатли ўтказиш учун курашмоқдалар.

Совхознинг 7-нчи бўлимида ерлар чигит экишга ўз вақтида хозирланди. Бу бўлим чигит экишни биринчи бўлиб бошлади. Дастлабки куни 70 гектар ерга агротехника талабларига мувофиқ, сифатли қилиб чигит экилди.

Совхоз универсалчилари ўзаро мусобақа боғлаганлар. 19 универсалчи ҳар кучи 15 гектардан чигит экиш мажбуриятини олди. 3 минг 300 гектар ерга қисқа муддатда сифатли қилиб чигит экиб олиш учун ҳамма моддий-техника воситалари сафарбар қилинган.

Дала ишларини уюшқоқлик блан олиб бориш учун болалар боғчалари ва ясліларини ремонт қилишга киришилди. Дала шийпонларида ҳам иш бошланди. Бу — далада ишлаётган ишчиларнинг меҳнат унумини ошириш имкониятини бермоқда.

Т. АҲМЕДОВ.

## Оҳангарон районида ипак қурти боқишга тайёрлик суст

Оҳангарон райони пахта, ғалла маҳсулотлари блан бир қаторда, пилла тайёрлашда ҳам областьда салмоқли ўрин эгаллайди. Район пиллачилари бу йил 1250 қути қурт уруғи боқиш ва ҳар қутидан 55 килограммдан пилла ҳосили етиштириш мажбуриятини олганлар.

Лекин район колхозларида ипак қурти боқишга тайёрлик юзасидан шу кунларда олиб борилаётган ишлар бу мажбуриятни бажарадиган даражада эмас. Дуруст, райондаги Сталин номли, Киров номли колхозларда бу соҳада бирмунча ишлар қилинганлиги кўзга ташланиб туради. Масалан, Сталин номли колхозда (раиси Аҳмедов, партия ташкилотининг секретари Йўлдошев ўртоқлар) мавжуд 16 та теплица оқланиб, печкалар ремонтдан чиқарилиб қўйилган. Иссиқхоналар учун 8 тоннага яқин кўмир ҳозирланиб, 1650 квадрат метр янги чий тўқилди. Шунингдек Киров номли колхозда ҳам қурт боқишга тайёрлик кўриш юзасидан бирқанча зарур тадбирлар амалга оширилган.

Броқ, умуман олганда, районнинг қолган 8 та қурт боқиш блан шуғулланучи колхозидаги аҳвол жуда ачинарлидир.

Охунбобоев номли, Андреев номли, Юсупов номли ва Каганович номли колхозлар шулар жумласидандир. Охунбобоев номли колхозда тахт қилиниши лозим бўлган 22 та иссиқхонадан ҳозиргача ақалли биттаси ҳам тузуккина ремонтдан чиқарилган эмас.

Бу колхознинг 22 гектар тут кўчатзори бор. Бу колхоз қўшни район колхозларини ҳам тут кўчатлари блан та'минлаб туриши керак. Шунга кўра колхозда бу йилги мавсумда 217 минг майда ва 45 минг баланд бўйли тут кўчатлари тайёрланиб, улар колхозларга тарқатилиши зарур эди. Афсуски, кўчат ўтказишнинг ғанимат фурсатлари ўтиб бораётганига қарамай, бу ерда атиги 160 минг туп паст ва 14 минг туп баланд бўйли кўчат тайёрланган, холос. Бунинг устига район ипакчилик бўлими ходимларининг беларволиклари орқасида бу кўчатларнинг ҳам кўпчилиги шу вақтга қадар колхозларга тарқатилмаган.

Ўтган йили пилла тайёрлаш планларини атиги 80 процентдангина бажараолган Андреев номли ва Каганович номли колхозларда эса, аҳвол бундан ҳам ёмон.

Кўпчилик колхозларда ишнинг бу тариқа суст бориши қурт боқишга тайёрлик кўриш юзасидан қилиниши лозим бўлган кўпгина муҳим тадбирларнинг амалга оширилишида салбий та'сир кўрсатмоқда. Район бўйича қуртхона биноларини тайёрлаш 28 процент, сўри-сўкчаклар тайёрлаш 64 процент, қуртхоналарни оқлаш 22 процент ва ёқилғи тайёрлаш планларининг эндигина 15 процент бажарилиши мутлақо чидаб бўлмаслиқ бир ҳолдир.

Район колхозларида қурт учун озиқ базалари яратишдек муҳим ишга ҳам беларволиқ блан қаралмоқда. Ҳозиргача 55 гектар ўрнига 7 гектар ва 150 минг туп тут кўчати ўрнига атиги 15 минг туп кўчат ўтқазилган.

Районда ипак қуртлари боқишга тайёрликнинг бундай ёмон аҳволда қолиб келиши район ипакчилик бўлим ходимларини (мудири Ж. Фатхулллаев, бош агроном Т. Охунжонов ўртоқлар) асло ташвишга солмаётир.

Бу эса Оҳангарон район партия ва совет ташкилотлари раҳбарларининг ипакчиликни янада ривожлантириш учун астойдил ишламаётганликларини кўрсатади.

А. НАБИХЎЖАЕВ.

Областимиз колхозларида картошка экадиган ва сабзавот кўчатларини ўтказадиган янги, серунум қишлоқ хўжалик машиналари ишлатилмоқда. «СКГ—4» маркали машина бир кунда 10—12 гектар ерга картошкани квадрат шаклида уялаб экиб 300 киши қиладиган ишни бажаради. Суратда: Калинин районидаги Охунбобоев номли колхозда СКГ-4 маркали машина блан картошка экилмоқда.

И. Глауберзон ва В. Сироткин фотоси.

## Картошка ва сабзавот экишда механизация воситаларидан унумли фойдаланайлик

### МЕХАНИЗАЦИЯНИНГ КУЧИ

«Мустаҳкамлаш» колхозининг кенг даласида экиш ишлари қизғин бормоқда. 3-нчи бригадага қарашли ерда «СКГ—4» маркали картошка экадиган машина жадал ишламоқда. Бир неча колхозчи машинага уруғлик картошка ташиб бериш блан банд. МТС участка механиги ўртоқ А. Зуфаров бошчилигида махсус назоратчилар ҳарбир дона уруғни ҳарбир уяга тўғри тушишини, квадрат шаклининг аниқ бўлишини кузатиб бормоқда.

Бошқа бир картада тўрт қаторли сабзавот сеялкаси пиёз уруғи сепиш блан банд. Тажрибакор колхозчилар бу содда ва ихчам машинанинг ҳарбир ишини синчиклаб текшириб турибдилар. Сабзи уруғини ташиётган Ҳасанбой ота ўз ҳамроҳи Бўри акага қараб:

— Бу машинани қаранг Бўрибой, — ҳарбир эгатга уруғни бир хилда экмоқда, ҳукуматимизга раҳмат, 60 йилдан бери деҳқончилик қилиб, 30 йилдан ортиқроқ вақтимни қўл блан уруғ сочиб ўтказдим. Биз илгари эрта тонгдан қош қорайгунча ишлаб, 2-2,5 гектар ерга аранг уруғ сепардик. Буни қаранг, машина бир соатда салкам 1 гектар ерга уруғ сепди-я. Машиналар кўпаяберса, ишимиз унумли, ҳосилимиз мўл бўлади.

Икки колхозчи деҳқоннинг бу суҳбатидан сабзавотчиликда механизация воситаларидан унумли фойдаланиш қанчалик яхши натижалар бераётганлигини равшан кўриш мумкин. Ўртоқ Х. Содиқов бошлиқ бригадада «СКГ—4» маркали машина блан 7,5 гектар ерга квадрат шаклда уялаб эртаги картошка экилди. 4 қаторли сабзавот сеялкаси блан 8,15 гектар ерга пиёз уруғи сепилди. Машина блан бажарилган шу кунги ишнинг ҳажми 211 колхозчининг бир кунда қиладиган ишига баравар келарди.

Калинин МТСининг планига мувофиқ, бу йил 800 гектар ерга квадрат шаклда уялаб ва 1 минг 200 гектар ерга тўғри бурчак шаклида уялаб картошка экилиши керак. Бундан ташқари 1 минг гектардан ошиқ ерга механизация кучи блан сабзавот ва полиз экинларини квадрат шаклда уялаб ва тўғри бурчак шаклида уялаб экилиши зарур.

Механизациядан унумли фойдаланишни яхши уюштирган илғор колхозлар эртаги картошка, сабзавот экинларини экишда бирмунча муваффақиятларга эришмоқдалар. Ворошилов номли колхоз а'золари картошка, сабзавот ва полиз экинларидан мўл ҳосил етиштиришда яхши тажриба ортдирганлар. Бу йил колхоз 890 гектар ерга картошка, сабзавот, полиз ва бошқа экинлар экади. Ишлабчиқариш бригадалари планига мувофиқ 400 гектардан ортиқроқ майдонга картошка ва сабзавот экинлари механизация кучи блан квадрат шаклида уялаб экиш кўзда тутилади. Шу кунларда колхоз даласида 4 қаторли сабзавот уруғи сепучи машиналар ва «СОН—2» маркали машина унумли ишламоқда.

Колхозда далачилик бригадалари ташкил қилишда ҳарбир бригадада 4—5 хилдан ортиқ экин экмасликка э'тибор берилганлиги туфайли катта ер карталарида картошка ва сабзавот экинларини механизация кучи блан экиш ва парвариш қилиш имконияти туғилди.

Колхоз правлениесининг раиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони ўртоқ Ғ. Абдуллаев бундай дейди:

— Сабзавотчиликда механизацияни кенг қўллаш яхши натижалар бераётир. Биз бу йил 400 гектардан ортиқ ерга картошка ва сабзавот экинларини квадрат шаклда уялаб экамиз. Парвариш ишлари ҳам асосан машина кучи блан бажарилади. Бундан ташқари 200 гектардан ортиқ эртаги экинларни «Универсал» блан культивация қиламиз, ўғитлаймиз. Бу тадбирлар колхозчилар меҳнатини енгиллаштиради, ҳарбир экинни ўз вақтида агротехника қоидаларига мувофиқ парвариш қилиш имкониятини беради.

Колхознинг ҳамма ишлабчиқариш бригадаларида механизация воситаларидан унумли фойдаланиш яхши йўлга қўйилганидан, эртаги экиш плани муддатидан илгари бажарилди. Пиёз, карам, сабзи экиш машина воситаси блан ўз вақтида сифатли қилиб ўтказилди. Энди полиз экинларини квадрат шаклда уялаб экишга тайёргарлик кўрилмоқда.

Молотов қишлоқ советидаги генерал Раҳимов номли колхоз а'золари ҳам механизациядан фойдаланиш соҳасида дуруст натижаларга эришмоқдалар. Колхозда 55 гектар ерга эртаги картошка экилди, 41 гектар ерга пиёз сепилди.

Колхознинг тажрибакорлари агрономлар блан ҳамкорликда очиқ ерга помидор уруғини сепиб, йил сайин юқори ҳосил етиштирмоқдалар. Ўтган йил ўртоқ Усмон Алиматов бошлиқ 1-нчи бригадада очиқ далага экилган помидор уруғидан юқори ҳосил етиштирилди. Бу йил колхоз 15 гектар ерда очиқ далага помидор уруғи сепди. Механизация воситаси блан қилинган бу иш помидор ҳосилини оширишга ва унинг парваришида механизациядан фойдаланишда яхши натижа бераётир.

Бу колхозда ҳам эртаги сабзавот экиш плани ошиғи блан бажарилди. Ўртоқ Т. Деҳқонбоева бошлиқ бригада а'золари карам, сабзи, пиёз экинларининг парваришига киришдилар. Эртаги карам биринчи чопиқдан чиқарилди. Бу бригадада агроном ўртоқ Қосимов бошчилигида пиёзни ягана ва ўтоқ қилишда янги усуллар қўлланилмоқда. Бунда ҳам «Универсал» трактордан фойдаланиш йўлга қўйилган.

Калинин районидаги машина-трактор станциясининг парки йил сайин янги ва мураккаб машина блан бойимоқда. Энди сабзавот экучи колхоз далаларида кучли «С—80», «ДТ—54» ва бошқа тракторлар блан биргаликда, картошкани квадрат шаклда уялаб экадиган «СКГ—4» маркали ва сабзавот уруғлари сепадиган «СОН—2» маркали машина, тўрт қаторли сабзавот экучи сеялка ва бошқа машиналар ишламоқда. Бу йил кузда картошка кавлайдиган комбайн ҳам ишлайбошлайди. Колхозчи деҳқонлар партия ва ҳукуматимиз бераётган катта ёрдам ва ғамхўрликлардан илҳомланиб, янада унумли ишлаб картошка, сабзавот экинларидан мўл ҳосил етиштириш учун ҳамма воситалардан унумли фойдаланиб меҳнат қилмоқдалар.

### НОШУД РАҲБАРЛАРНИНГ ЎРИНСИЗ БАҲОНАЛАРИ

Райондаги илғор ва юқори ҳосилли колхозлар даласидан айланиб, механизаторларнинг баракали меҳнатидан, колхозчиларнинг ғайрат ва ташаббусидан мамнун бўлиб қайтган киши шу колхозлар блан қўшни бўлган «Шарқ ҳақиқати» колхозининг даласини кўрганда бошқача манзарага дуч келади.

Далада ишлаётган колхозчилар ондасонда кўринади. Трактор эса ер четида бузилиб ётипти. Бир суткадан буён бирор гектар ҳам ер ҳайдалгани йўқ. Бу бригададаги кузда шудгор қилиб қўйилган ер ҳали борона ёки чизель блан юмшатилмаган.

Колхоз раҳбарлари (правление раиси ўртоқ Ҳидой Иноятов) турли баҳоналарни рўкач қилиб, эртаги экинларни экишни пайсалга солиб келмоқда.

— Ҳали ер лойлик қилади, — дейди раис, — картошка эксак яхши тупроқ бермайди, ҳосилга зиён етади...

Раиснинг ўринсиз баҳонасини колхоз ҳосилот советининг раиси ўртоқ Ҳожимурод Расулев ҳам такрорлайди.

Бу аҳволлар натижасида колхозда эртаги экинлар экиш плани бажарилмади. 31 гектар ердаги картошкадан бирор гектари экилгани йўқ. Карам, лавлаги эса ҳалигача экилмади.

Шунингдек, колхознинг парник хўжалигида ҳам тартиб ўрнатилмаган. Эртаги карам расадлари ўсиб ётипти. Помидор кўчатлари пекировка қилинмаган. Шунинг натижасида колхозда карам ва помидор кўчатининг етишмай қолиш хавфи бор. Колхозда 90 гектарга яқин эртаги экинлар экиш плани эндигина 30 процент бажарилди. Ношуд раҳбарларнинг ўринсиз баҳоналари картошка ва сабзавот экинларидан мўл ҳосил етиштиришга жиддий зиён келтирмоқда.

Шу колхоз блан ери туташ бўлган Каганович номли қишлоқ хўжалик артели ҳам кам ҳосилли ва қолоқ колхоз ҳисобланади. Ўтган қишлоқ хўжалик йилини муҳокама қилган колхозчиларнинг умумий йиғилишида деҳқончилик ишига раҳбарлик қилишда йўл қўйилган хато ва нуқсонлар қаттиқ танқид қилинди. Колхозчилар янги правление состави сайладилар, лекин кўклам дала ишларининг ҳозирги боришида ҳам ўтган йилги хатолар яна такрорланмоқда. Колхозда 46 гектар ерга эртаги картошка экиш плани бажарилгани йўқ. Редиска экилмай қолиб кетди. Пиёз, карам экиш плани ҳам бажарилмади.

Колхозда меҳнатни ташкил қилишга э'тибор бермайдилар. Ўртоқ Турғун Тошпўлатов бошлиқ бўлган участкадаги бригадаларда сабзавот ва картошка экишда агротехника қоидаларининг бузилишига йўл қўйилмоқда.

Ишлабчиқариш бригадаларида механизация кучларидан фойдаланишга э'тибор бермайдилар. Ўртоқ Дадажон Мўминжонов бошлиқ бригадада иккита трактор 5 кундан буён ишламай ётипти. Шунингдек ўртоқ М. Ҳошимов бошлиқ бригадада сабзи, пиёз сепиш учун бириктилган машина бирнеча кун ишламай қолди. Бундай фактларга колхоз раиси С. Раҳматуллаев ва МТС агрономи ўртоқ Ашуров ҳам э'тибор бермай келаётирлар.

Ворошилов қишлоқ советидаги Маленков номли колхоз бирнеча йилдан бери маҳсулот етиштириш планини бажармайди. Яхши ер-сув шароитига эга бўлган бу колхознинг қолоқ ва кам ҳосилли бўлишига асосий сабаб нима? Асосий сабаб шундаки, колхозда меҳнат яхши уюштирилмаган. Деҳқончиликда агротехника қоидалари бузилади, экинлар кеч экилади, ўз вақтида парвариш қилинмайди. Бунинг устига етиштирилган ҳосилнинг нобуд бўлишига ва талон-торож қилинишига йўл қўйилади. Район ташкилотларининг, биринчи навбатда район партия комитети ва район ижроия комитетининг бу колхозга раҳбарлик ва ёрдами колхоз правлениеси составига бирнеча янги кишиларни тавсия қилиш блан чекланиб қолаётир.

Ўтган йили колхозда маҳсулот етиштириш плани 18 процентга аранг етди. Ҳосилнинг бир қисми йиғиб олинмай нобуд бўлди. Ба'зи бригадалар картошка ва сабзавотдан жуда кам ҳосил олдилар. Азимов, Ҳамроқулов ўртоқлар бошлиқ бригадаларда кечки картошкадан 5—6 тоннадан ҳосил етиштирилди, холос.

Колхозда МТСнинг иккита трактор бригадаси ишламоқда. Лекин шунча куч блан ҳали эртаги экинлар экиш плани бажарилгани йўқ. Ҳозиргача эртаги картошка экиб бўлинмаган. Колхоз правлениеси (раиси ўртоқ Мавлон Ғаниев), партия ташкилоти (секретари ўртоқ Ғулом Пўлатов) ишлабчиқариш бригадаларини мустаҳкамлаш ва ҳамма колхозчиларни дала ишига тўла сафарбар қилишга эришмаганлар.

Калинин қишлоқ советидаги Охунбобоев номли колхозда механизация воситаларидан яхши фойдаланаётган бригадалар эртаги экинларни экишда дуруст натижаларга эришдилар. Картошка ва сабзавот экинларини квадрат шаклда уялаб экиш ташкил қилингани ҳолда, айрим бригадаларда бу соҳада жиддий хатоларга йўл қўйилмоқда. Тувакчаларда ўстирилган эртаги карам кўчатлари парникларда ўсиб ётипти. Шу вақтгача бу кўчатлар экилмаган. Ўртоқ А'замхўжаев бошлиқ бригадада бўлса эртаги карам кўчати экиш плани бажарилгани йўқ.

Калинин районидаги колхозларда картошка, сабзавот экинларидан мўл ҳосил етиштириш юзасидан олинган социалистик мажбуриятларни бажаришда юқоридаги каби кўпгина камчиликларга йўл қўйилаётир. МТС раҳбарлари (директори ўртоқ М. Мирсоатов, бош агроном ўртоқ Р. Сайдалиев) трактор паркидан унумли фойдаланиш, колхозларга ҳартарафлама ёрдам беришда ҳамон эски буйруқбозлик методларидан воз кечмаётирлар. МТС—колхоз хўжалигининг чинакам штаби бўлиши керак. Бунинг учун ҳамма имкониятлар мавжуд. МТСда юқори малакали агрономия ходимлари ишламоқда, механизация воситалари ҳам етарли. Лекин ҳарбир колхозга хос раҳбарлик қилиш, айниқса кам ҳосилли, қолоқ колхозларга э'тиборни кучайтириш, ишда оперативчилик, ташкилотчилик ва жонли раҳбарлик зарур.

Т. ОРИПОВ,

З. МУҲАММАДЖОНОВ.

## Янги ерлардан мўл ҳосил етиштириш учун

Ўтган қишлоқ хўжалик йилида мен пахтачилик звеносига бошчилик қилдим. Звеномиз а'золари ўтган йили ғўза парваришини ўз вақтида, сифатли ўтказиб мўл ҳосил етиштирдилар. Ҳар гектар ердан 41,5 центнердан ҳосил олишга эришдик.

Бу йил мен комсомол-ёшлардан иборат пахтачилик бригадасига бошчилик қилмоқдаман. Колхозчиларнинг умумий йиғилишида шу 4-нчи бригадага бошлиқ қилиб тайинланганимдан кейин бригада а'золари блан қилинадиган ишларни маслаҳатлашиб чиқдик. Бригадамизда 4 та звено ташкил қилинди. Уларга комсомол-ёшлардан Зайнаб Умирова, Аширой Мағдиева ва Иззат Ўроқова ўртоқлар бошлиқ қилиб сайланди. Бригадамизда эски тажрибакор пахтакорлардан Бўронота блан Тошматота сувчилик ишини бажарадиган бўлдилар.

Колхоз правлениеси бригадамизга 16 гектар янги ер очиб пахта майдонига айлантириш вазифасини топширди. Биз бу топшириқни тўла адо этдик. Шундан кейин ерларни ғўзапоядан тозалаб, шудгор қилишга киришдик. Суғориш шохобчаларини тартибга келтирдик. Янги ариқ-зовурлар очдик. Бу ишларни бажаришда МТС трактор бригадаси самарали ёрдам берди.

Бригадамиз бу йил 55 гектар экин майдонининг ҳар гектаридан 30 центнердан пахта ҳосили етиштириш мажбуриятини олган. Зайнаб Умирова, Аширой Мағдиева ўртоқлар бошлиқ звенолар эса 45 центнердан ҳосил етиштириш учун курашмоқдалар. Ҳозир бригадамизда чигит экишни тезроқ тамомлаш учун курашмоқдамиз. Биз бу соҳада агрономлар ва тажрибакор колхозчиларнинг ёрдамига таяниб ишламоқдамиз. Чигит экишни қисқа муддатда туғаллаш блан, уни ердан тўла ундириб оламиз. Чигитни қатқалоқ босиб қолишдан сақлаш учун маҳаллий ўғитни жамғариб қўйдик.

Бригадамизнинг пахтакор ёшлари янги ерлардан мўл ҳосил етиштириш учун фидокорлик блан меҳнат қилмоқдалар.

Ноила ҚАДИМОВА.

Гулистон районидаги Карл Маркс номли колхознинг бригада бошлиғи.

## Экин майдони қўриқ ва бўз ерлар ҳисобига кенгаймоқда

Бекобод районининг илғор колхозлари чигит экишни оммавий тус олдириб юбордилар. Экишни биринчилар қаторида бошлаб юборган «Большевик» колхозининг далаларида шу кунларда чигит экиш ишлари қизғин давом этмоқда. Колхознинг ўртоқ П. Тошмуродов бошлиқ илғор бригадаси чигит экишни биринчи бўлиб тамомлади. Чигит экишда айниқса механизаторлар катта ёрдам кўрсатмоқдалар. Универсалчи ўртоқ Т. Орзиев ҳар куни 13—14 гектар ерга чигит экиб, кундалик нормасини ошириб бажараётир.

КПСС Марказий Комитетининг феврал-март Пленуми қарорларидан руҳланган азамат пахтакорлар пахта майдонларини қўриқ ва бўз ерлар ҳисобига кенгайтирмоқдалар.

Будённий номли колхоз а'золари шу вақтгача фойдаланилмай келаётган 10 гектар қўриқ ерни ўзлаштириб, чигит экишга тахт қилиб қўйдилар. Шу каби районнинг Деҳқонобод участкасида ҳам ана шундай ерлардан 10 гектари ўзлаштириб бўлинди. Районда 35 гектар қўриқ ва бўз ерлар ишга солинди.

Қўриқ ва бўз ерларни ўзлаштиришда айниқса комсомол ёшлар актив қатнашмоқдалар. Колхозчи комсомоллардан Қизларой Қодирова, Қаршигул Ойнақулова, Ғани Эргашев, ёш тракторчи Сафар Қўшмуродов, скреперчи Насим Дадабоев ва бошқалар ўзларининг фидокорона меҳнатлари блан ўрнак кўрсатаётирлар.

А. ШАЙХОВ.

## Узумчиликни ривожлантириш учун

Паркент — ғаллакор, чорвачилик ва шу блан бирга йирик мевачилик райони ҳамдир. Бу район мевачилигида узумчилик асосий ўринни эгаллайди. Паркентнинг «Нимранг» «Паркати» ва бошқа ном блан аталучи лаззатли узумлари машҳурдир.

Районда узумчиликни тобора ривожлантириб, ҳосилини ошириш учун катта имконият бор. Броқ кейинги йилларда бу муҳим ишга яхши жиддий э'тибор берилмаётир. Токлар парвариш қилинмади, ўз вақтида кўмилмади. Бу токларнинг бир қисмини нобуд бўлишига ва ҳосилнинг камайиб кетишига сабаб бўлди. Кейинги уч йил ичида 564 ўрнига фақат 110,5 гектар ер токзор қилинган.

Район партия, совет ташкилотлари, МТС ва колхоз правлениелари КПСС Марказий Комитети Пленуми қароридаги кўрсатмаларни шу блан бирга Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Паркент районида узумчиликни ривожлантириш тўғрисидаги қарорини бажариш юзасидан бирқанча тадбирлар белгиладилар.

Ўтган йил кузида токлар агрономия қоидасига мувофиқ кесилиб, кўмилди, 290 гектари суғорилди. Баҳорда ўтқазиш учун 540 минг ўрнига 600 мингта ток новдаси тайёрланди. 32 та махсус токчилик бригадаси тузилди.

Бу йил район колхозлари 220 гектар ерга ток кўчатлари ўтқазди. Баҳорикор, шартли суғориладиган ерларда яқин 3—4 йил ичида 500 гектар боғ қилинади. Янги узумчилик совхози ташкил қилиш мўлжалланмоқда. Янги токзорларни вужудга келтиришда Сталин мукофоти лауреати, машҳур соҳибкор Ризамат Мусамуҳамедов район колхозчиларига яқиндан ёрдам бермоқда. Р. Р. Шредер номидаги меварезаворчилик институтининг илмий ходимлари ёрдами блан семинар ўтказилди.

Сўқақ қишлоқ советидаги Калинин номли колхозда ток майдонлари трактор блан ҳайдалди. Бу яхши натижа берди. Бу йил ҳамма колхозлардаги токларни механизация йўли блан ишлаш кенг кўламда амалга оширилади. Бунинг учун янги тракторлар ва бошқа машиналар олинди. Давлат томонидан токзорлар учун анча миқдорда минерал ўғит ажратилди.

Паркент узумчилари районнинг узумчиликдаги шуҳратини кўтариш учун амалий ишга киришдилар. Паркент яқин вақт ичида мамлакатга янада мўл-кўл лаззатли узум етказиб беради.

Ш. ҚОДИРОВ.

# ГЕРМАНИЯ БИРЛАШГАН СОЦИАЛИСТИК ПАРТИЯСИ IV С'ЕЗДИНИНГ СЎНГГИ МАЖЛИСИ

БЕРЛИН, 6 апрель. (ТАСС). Бугун Германия Бирлашган социалистик партияси IV с'ездининг сўнгги мажлиси бўлди. Мажлис бошланиши блан с'езд раиси с'езд номига турли муассасалардан, ташкилотлардан ва шахслардан 4.700 дан кўпроқ табрик телеграммаси олинганлигини айтди.

Мажлис қатнашчилари Германия Демократик Республикасидаги Эрнст Тельман номли ёш пионерлар ташкилоти ва Озад немис ёшлари союзининг с'ездни табриклаган кўп кишидан иборат делегациясини гулдурос қарсаклар блан кутиб олдилар.

С'ездни Германия Демократик Республикаси халқ полициясининг делегацияси ҳам табриклади.

Швейцария меҳнат партияси Марказий комитетининг вакили Эдвин Бюрле, Люксембург Коммунистик партияси МК вакили Артур Узельдингер ва Исландия социалистик бирлик партияси МК вакили Кристин Андерсен с'ездни табриклаб нутқ сўзладилар.

Сўнгра раис Германия Бирлашган социалистик партияси IV с'ездининг Совет Иттифоқи Коммунистик партиясига ёзилган табрик телеграммасини ўқиб эшитдирди. С'езд делегатлари бу табрик телеграммасини қизғин ма'қулладилар. Телеграммада бундай дейилади:

**«Совет Иттифоқи Коммунистик партиясига**

Москва

Қимматли ўртоқлар!

Германия Бирлашган социалистик партиясининг тўртинчи с'езди сизларга қизғин қардошлик саломини йўллайди. Бу қардошлик саломи Совет Иттифоқининг шонли Коммунистик партиясига чуқур ташаккуримизни ифодалайди. Сизнинг ташаббусингиз блан Совет Иттифоқининг ҳукумати ва халқлари бизларга ва бутун немис халқига Германия Демократик Республикасини қуриш ишида, миллатни қайтадан бирлаштириш учун, Германияни демократик ва тинч йўл блан ривожлантириш учун курашда доимо холисона ёрдам бериб келмоқдалар.

Совет ҳукуматининг Германия Демократик Республикасини суверен давлат деб таниганлиги республикамизнинг кучини ва обрўсини оширмоқда. Совет ҳукуматининг бу тарихий қарори барча немис ватанпарварларини Германия Демократик Республикасини янада мустаҳкамлашга ва бирлашган, демократик, тинчликсевар ва мустақил Германия учун курашни янада кўпроқ қат'ият ва дадиллик блан давом эттиришга янада илҳомлантиради.

Германия Бирлашган социалистик партиясининг IV с'езди немис миллатининг ҳаётий масалаларини ҳал этиш йўлини бутун немис халқига кўрсатиб берди. С'езд герман милитаризмининг тикланишига қарши, Бонн ва Париж ҳарбий пактларининг амалга оширилишига қарши курашни ва Европада коллектив хавфсизлик ҳақида Германиянинг иштироки блан умумевропа шартномаси тузиш учун курашни партиянинг, немис ишчилар синфининг ва барча прогрессив немисларнинг асосий вазифаси деб э'лон қилди.

ГБСПнинг IV с'езди немис ишчилар синфининг ҳаракат бирлигини ўрнатишни ва меҳнаткаш деҳқонлар блан иттифоқни мустаҳкамлашни Германия Бирлашган социалистик партиясининг биринчи навбатдаги вазифаси деб э'лон қилди.

Делегатларнинг нутқлари ва ГБСП IV с'ездининг қарорлари Германия Демократик Республикасининг аҳолисини ишчи-деҳқон ҳокимиятини мустаҳкамлаш учун, бутун халқ хўжалигини юксалтириш учун, юқори сифатли кенг исте'мол моллари ишлаб чиқаришни кўпайтириш учун курашни кучайтиришга сафарбар қилади.

Халқнинг турмуш даражасини тўхтовсиз юксалтириб бориш учун, ватанимизни демократик асосда қайтадан бирлаштириш учун ва Европада хавфсизлик учун олиб бораётган курашимизда Совет Иттифоқининг шонли Коммунистик партияси бизларга ажойиб намуна кўрсатмоқда.

Яшасин Совет Иттифоқи Коммунистик партияси ва унинг Марказий Комитети!

Яшасин самимий ва бузилмас герман-совет дўстлиги!

Яшасин халқлар ўртасида тинчлик!

Марксизм-ленинизмнинг енгилмас байроғи остида, олға!

**Германия Бирлашган социалистик партиясининг IV с'езди».**

Сўнгра с'езд бутун партиянинг раҳбарлик органларини сайлаш юзасидан ўтказилган овоз беришнинг натижалари ҳақида саноқ комиссиясининг ахборотини эшитди.

ГБСП Марказий комитетининг а'золари қилиб жам'и 91 киши сайланган. МК а'золигига кандидат қилиб 54 киши сайланган. Марказий ревизия комиссияси ҳам сайланган.

ГБСП МК составига сайланганлар орасида Вильгельм Пик, Отто Гротеволь, Вальтер Ульбрихт, Герман Матерн, Генрих Рау, Фридрих Эберт, Пауль Вандель, Отто Бухвиц, Иоганнес Бехер, Вилли Бредель, Фред Эльснер, Карл Ширдеван ва бошқа ўртоқлар бор.

Мажлис охирида Отто Гротеволь якунловчи нутқ сўзлади.

Отто Гротевольнинг нутқи қайта-қайта гулдурос қарсаклар блан бўлиниб турди.

ГБСП IV с'ездининг ғоят баланд руҳ блан ўтган сўнгги мажлиси Интернационал айтиш блан тугади.

# *Немис миллатининг ҳаётий масалаларини ҳал қилишга олиб борадиган йўл*

## Германия Бирлашган социалистик партиясининг IV с'езди қабул қилган программ ҳужжат

БЕРЛИН, 7 апрель. (ТАСС). Германия Бирлашган социалистик партияси (ГБСП) нинг IV с'езди «Немис миллатининг ҳаётий масалаларини ҳал қилишга олиб борадиган йўл» номли программа ҳужжат қабул қилди. Бу ҳужжатда немис ишчилар синфининг, меҳнаткаш деҳқонларнинг, интеллигенциянинг, барча тинчликсевар немисларнинг немис миллатининг ҳаётий масалаларини ҳал қилиш учун курашидаги принциплар баён қилинади.

Немис халқи, дейилади ҳужжатда, ўзининг ҳозирги вақтдаги тарихида энг жиддий масалани ҳал қилиш олдида турибди. Унинг шу масладан бўйинтовлаши мумкин эмас. У, икки нарсадан бирини — ё Америка Қўшма Штатларига бўйсунишни ва урушни, ёки Германиянинг мустақиллигини ва тинчликни танлаб олиши лозим.

Германияда икки лагерь бир-бирига қарама-қарши бўлиб турибди. Шу лагерьларнинг бирида тинчлик кучлари бор, иккинчисида уруш кучлари бор.

Сўнгра ҳужжатда айтиладики, Германиядаги тинчликсевар кучлар бирлашган демократик, тинчликсевар ва мустақил Германия блан дарҳол сулҳ шартномаси тузилишига интилмоқдалар, Германиянинг ажнабий оккупациядан халос этилишини талаб қилмоқдалар, эркин демократик сайловларни тайёрлаши ва ўтказиши лозим бўлган муваққат умумгерман ҳукуматини тезроқ барпо қилишни талаб этмоқдалар, Ғарбий Германиянинг репарациялар тўлашдан озод қилинишини, у, оккупация қилиниб турган пайтда унинг оккупация харажатлари эса камайтирилиб, давлат бюджетининг 5 процентигача бўлган миқдорга келтирилишини истамоқдалар, Европадаги барча мамлакатларнинг тинч ҳамкорлик қилишига ва Европадаги барча давлатларнинг коллектив хавфсизлик системасида бирлаштирилишига интилмоқдалар. Шу блан бир вақтда, Ғарбий Германиядаги уруш кучлари Германиянинг узоқ вақтгача парчаланган ҳолда қолишига ва Ғарбий Германиянинг ҳарбий плацдармга айлантирилишига олиб келадиган Бонн ва Париж ҳарбий шартномаларининг тезроқ амалга оширилишига ҳаракат қилмоқдалар, Ғарбий Германиянинг Америка, Англия ва Франция қўшинлари томонидан йигирма биринчи аср бошлангунча оккупация қилинган ҳолда сақланишини ёқлаб чиқмоқдалар, Германияда оккупациячи ма'мурларнинг буйруғи остида асло демократик бўлмаган сайловлар ўтказилишини истамоқдалар, Ғарбий Германиянинг репарациялар тўлашни давом эттириши лозимлигига рози бўлмоқдалар, янги, янада кўпроқ оккупация харажатларичи Ғарбий Германия аҳолиси устига юкламоқдалар ва коллектив хавфсизликнинг умумевропа системасини вужудга келтириш ўрнига, «Европа мудофаа бирлашмаси» деган ном остида Ғарбий Европадаги олти давлатнинг чекланган гуруҳини тузишга ҳаракат қилмоқдалар.

Немис халқи мана шу икки йўлдан бирини танлаб олиши, ё тинчлик йўлини, ёки уруш йўлини танлаб олиши лозим, дейилади сўнгра ҳужжатда.

Даҳшатли миллий офат вақтида туғилган Германия Бирлашган социалистик партияси, ўзининг раҳбар органларида ва сафларида мард кишилар — милитаризмга, фашизмга ва урушга қарши курашган кишилар турган ва бутун тинчликсевар халқ блан бирликда ҳаракат қилиб, янги Германия учун курашаётган партия қуйидагиларни айтади:

Бонн ва Париж шартномалари Германияни бирлаштиришга олиб борадиган йўлга ғов солади ва урушга олиб борадиган йўлни очиб беради. Немисларнинг бахтли бўлиш учун ватанимизнинг ҳечбир қисми Америка — Англия ҳарбий коалициясига қўшилмаслиги керак.

Модомики, Германия тинчликда яшаши лозим экан, у ҳолда «Европа мудофаа» бирлашмаси тўғрисидаги Париж шартномасидан ва Бонн «умумий шартномаси»дан воз кечиш зарур ҳамда ғарбий Германиянинг қайтадан ҳарбийлаштирилишига тўсқинлик қилиш лозим. Ниҳоят, Германия бирлашган Германия бўлиши лозим экан, у ҳолда АҚШнинг, Германияни парчаланган ҳолда сақлаб қолиш мақсадида Ғарбий Германияда ҳукмронлик қилишига ва унинг ишларига аралашувига хотима бериш лозим, оккупация статути эса бекор қилиниши лозим. Демократик Германиянинг ватанпарвар ва демократик кучларни уюштирган миллий фронти бу курашда ўзининг тарихий вазифасини бажаради.

Совет Иттифоқи Германия масаласини тинч ҳал қилиш йўлини кўрсатди ва Германия Демократик Республикасига суверенитет берди. Германия Демократик Республикасининг суверенитети бутун Германия учун йўл кўрсатиб бермоқда ва Ғарбий Германиядаги барча ватанпарвар кучларни Бонн ва Париж шартномаларига қарши курашни кучайтиришга илҳомлантирмоқда.

Немисларнинг ўзлари Германияни қайтадан бирлаштириш учун биргалашиб курашганлари тақдирдагина Германияни қайтадан бирлаштириш мумкин. Германияни фақат демократик йўл блангина қайтадан бирлаштириш мумкин.

Шу сабабли, ҳамма немислар ўзларига тааллуқли масалаларни биргалашиб ҳал қилсинлар! деган талаб ҳозирги вақтнинг энг улуғ талаби бўлиб қолмоқда.

Агар немислар эркин музокаралар олиб бориш вақтида бир-бирларига яқинлашсалар, агар Германиянинг ҳар икки қисмидаги ишчилар ўзаро алоқа боғласалар, деҳқонлар ва интеллигенция эса уларга эргашсалар, фақат шу тақдирдагина биз уруш хавфини енгамиз. Яхши ниятли немисларнинг ҳаммаси миллатимизнинг парчаланган ҳолда туришига, я'ни мана шундай ғайри-табиий ҳолга хотима берилишини истамоқда. Модомики, шундай экан, Ғарбий Германиядаги ватанпарвар кишилар бирлашсинлар ва шундай қат'ият блан кураш олиб борсинларки, Бонн ҳукмронлари уларнинг талаблари блан ҳисоблашишга мажбур бўлиб қолсинлар. Шу тариқа немисларнинг ҳаётий миллий масалалари тўғрисида музокаралар олиб бориш учун йўл очилади, иқтисодий ва маданий алоқалар боғлаш мақсадида Ғарбий ва Шарқий Германия вакилларидан иборат қўшма комиссиялар тузилади ва шунингдек муваққат Умумгермания ҳукумати барпо қилиш тўғрисида битимга келинади.

Умумгерман сайловлари тўғрисида программ ҳужжатда бундай дейилади: бу сайловлар ажнабийлар аралаштирилмасдан ўтказилиши лозим ва оккупациячи ма'мурлар томонидан, Ғарбий Германия монополиячилари ва милитаристлари томонидан бўладиган таз'йиқдан холи бўлиши лозим. Шу муносабат блан ҳужжатда яна бундай дейилади: немис ватанпарварлари милитаризм пропагандасига қарши бутун кучлари блан кураш олиб боришлари ҳамда Германиянинг ҳар икки қисмидаги полициячиларнинг сони тўғрисида. Шарқий Германия блан Ғарбий Германия ўртасида савдо-сотиқни кенгайтириш тўғрисида, гуманистик адабиётни тарқатиш эркинлиги тўғрисида ва милитаристик адабиётга қарши курашиш тўғрисида битимга келиш мақсадида умумгерман музокаралари ўтказилишига эришмоққа интилишлари, шунингдек умумгерман вакилларидан иборат орган тузиш масаласи ва Германияга осойишталик ҳамда хавфсизлик бериши лозим бўлган сулҳ шартномаси тўғрисидаги масала юзасидан битимга келинишига эришмоққа интилишлари лозим.

Программ ҳужжатда кўрсатиладики, коллектив хавфсизлик тўғрисида умумевропа шартномаси тузиш натижасида Европада тинчлик ва хавфсизлик та'минланади. Коллектив хавфсизлик тўғрисида мана шундай Умумевропа шартномаси тузилишига, дейилади ҳужжатда, ҳечким немислар сингари шунчалик манфаатдор эмас, чунки мана шундай шартноманинг тузилиши, у, Германиянинг ҳар икки қисмини бир-бирига яқинлаштирар эди ва Германиянинг ҳартомонлама бетарафлигини та'минлар эди.

Ҳужжатда та'кидлаб айтилишича, фақат Совет Иттифоқигина Германиянинг бирлигини ва мустақиллигини демократик ва тинчлик асосида қайтадан тиклашга қаратилган конкрет таклифлар блан чиқмоқда, ваҳоланки ғарб давлатлари, ва аввало, АҚШ шу таклифларни рад қилмоқдалар.

Совет Иттифоқи Германия Демократик Республикасига олижаноблик блан ёрдам кўрсатди ва Германиянинг шу қисмига суверен ҳуқуқлар берди. У, Ғарбий Германияга иқтисодий ва маданий муносабатлар боғлашни таклиф қилмоқда ҳамда Демократик Германияни бирлашган Миллатлар Ташкилотига тенгҳуқуқли а'зо сифатида қабул қилинишини талаб этмоқда.

Биз илгаригидек ҳозирда ҳам барча халқлар блан дўстона муносабатларда бўлиш принципини ва практикасини қўлланмоқдамиз. Агар Германия Демократик Республикаси Совет Иттифоқи ва халқ-демократик мамлакатлар блан айниқса дўстона муносабатлар боғлаган экан, демак, у, барча капиталистик давлатлар блан, шу жумладан АҚШ блан ҳам дўстона муносабатлар боғлашни истайди.

Сўнгра ҳужжатда ҳозирги вақтда Германия Демократик Республикасида чинакам демократик тузум ўрнатилганлиги, ваҳоланки, Ғарбий Германияда ҳукмрон синфлар демократияни бостириб, милитаризмни қайтадан тиклаётганликлари кўрсатиб ўтилади.

Демократиянинг бостирилаётганлиги ва милитаризмнинг бош кўтараётганлиги, дейилади ҳужжатда, бир ишнинг, я'ни урушга тайёргарликнинг икки томонидир, холос...

Германия социал-демократик партиясининг а'золари, шунингдек Ғарбий Германиядаги касаба союзларининг а'золари олдида — улар тинчликни та'минлаш учун курашишни хоҳлайдиларми ёки «Европа мудофаа бирлашмаси»нинг ва Ғарбий Германия ҳамда Америка милитаристлари биргаликда тайёрлаётган Америка урушининг қурбонлари бўлмоқчимилар, деган савол турибди. Тўрт давлатнинг Берлин кенгашидан кейин рўй берган янги вазият Германия социал-демократик партияси (ГСДП) нинг ўз йўлини чинакам ўзгартириши зарурлигини, ишчилар синфи ҳаракатининг бирлигини ўрнатиш йўлини тутиши зарурлигини қат'ий қилиб қўйди...

Германиянинг ҳар иккала қисмидаги ишчиларнинг бирлашмоқлари учун ҳамма чора-тадбирларни кўриш зарур, чунки тинчликнинг сақланиши ва Германиянинг келажаги немис ишчилар синфининг ҳамкорлигига ва биргалашиб ҳаракат қилишига боғлиқдир.

Барча ишчиларнинг блокини — барча социал-демократларнинг, коммунистларнинг, касаба союзлари а'золарининг, партиясиз ва христиан ишчиларининг блокини Бонн ҳукумати партиялари раҳбарлиги остида Ғарбий Германияда тузилган милитаристлар блокига қарама-қарши қилиб қўйиш керак...

ГБСП ва Германия Демократик Республикаси ҳукуматининг умумгерман музокаралари олиб бориш тўғрисидаги, умумгерман, эркин, демократик сайловларни тайёрлашни ўзига асосий вазифа қилиб оладиган муваққат умумгерман ҳукумати барпо қилиш ҳақида битимга келиш мақсадида Шарқий ва Ғарбий Германия вакилларидан қўшма комиссиялар тузиш тўғрисидаги таклифлари ҳамда коллектив хавфсизлик тўғрисидаги умумевропа шартномаси тузиш ҳақидаги таклиф Германия социал демократик партиясининг ҳарбир а'зоси учун ва Ғарбий Германиядаги касаба союзларининг ҳарбир а'зоси учун мақбул таклифлардир. Умумий душманга қарши, герман милитаризмига қарши биргалашиб курашмоқ учун биз барча социал-демократларга, касаба союзларининг а'золарига ва христиан касаба союзларининг а'золарига қардошлик қўлини берамиз.

С'езд ҳужжатининг «Германия Демократик Республикаси — янги Германия учун курашнинг таянчидир» сарлавҳали навбатдаги бобида саноат ва қишлоқ хўжалигида эришилган муваффақиятлар та'кидланади ва экономика соҳасидаги вазифалар кўрсатилади.

Германия Бирлашган социалистик партияси раҳбарлиги остида, — дейилади ҳужжатда, — ишчилар синфи меҳнаткаш деҳқонлар блан иттифоқ бўлиб ва интеллигенция блан ҳамкорликда бешйиллик планни амалга ошириш соҳасида катта муваффақиятларга эришди. Биз социализм негизларини қурабошладик, бу тарихий вазифани албатта бажарамиз...

Германия Бирлашган социалистик партияси, — дейилади сўнгра ҳужжатда, — демократик Германияни вужудга келтириш учун курашмоқда. Германия Демократик Республикаси Ғарбий Гемарния меҳнаткашларининг ва бутун немис халқининг манфаатларини ҳимоя қилиб, Ғарбий Германия учун қуйидаги талабларни қўяди: оккупация харажатлари камайтирилсин; репарациялар тўлаш тўхтатилсин; Германия ички савдосини ва тинчлик лагери давлатлари блан ташқи савдони авж олдириш йўли блан ишсизлик ва тўла бўлмаган иш куни тугатилсин; аҳоли кенг оммасидан олинадиган солиқлар камайтирилсин ва шу блан бир вақтда бойларнинг оладиган фойдаларига солинадиган солиқлар оширилсин; нархларнинг ошириллабориши тўхтатилсин; кўчиб келган хўжаликларга ер берилсин ва демократик ер ислоҳоти ўтказилсин; ғарбий оккупациячи ма'мурлар томонидан ҳарбий мақсадлар учун мусодара қилинган 700 минг гектар ер эгаларига қайтариб берилиши лозим; социал страхование яхшилансин; хотин-қизлар тўла равишда тенг ҳуқуқли қилинсин.

Немисларнинг эркин ҳаётига Бонн ва Париж ҳарбий шартномалари таҳдид солмоқда. Биз, немисларнинг эркин ҳаёт кечиришга ҳақлари бор, деб э'лон қиламиз.

Биз, немисларнинг ўз ерларига, шу ернинг бутун бойликларига ҳақлари бор, деб э'лон қиламиз.

Аденауэр Америка манфаатларини кўзловчи сиёсат ўтказаётганлиги натижасида миллион-миллион немислар меҳнат қилиш ҳуқуқидан маҳрум бўлиб қолдилар, биз немисларнинг меҳнат қилишга ҳақлари бор, деб э'лон қиламиз.

Биз, ишчиларнинг экономикани бошқаришда иштирок қилишга ҳақлари бор, деб э'лон қиламиз ва «корхоналардаги ишчиларнинг аҳволи тўғрисида» чиқарилган ва касаба союзларига қарши қаратилган қонунни бекор қилишни талаб этамиз.

Аденауэр йиғилишлар ўтказиш ва ташкилотлар тузиш эркинлигини, сўз ва матбуот эркинлигини ҳақиқатда тугатиб юборди. Биз, мана шу эркинликларни қайтадан тиклаш зарур, деб э'лон қиламиз.

Биз, Америка ва Англия монополиячиларининг Ғарбий Германиядаги корхоналардан миллиард-миллиард фойда олишларига қарши немис меҳнаткашлари кураш олиб боришлари лозим, деб э'лон қиламиз.

Аденауэрнинг ва америкалиларнинг сиёсати натижасида ҳозирги вақтда Шарқий Германия блан Ғарбий Германия ўртасида эркин савдо-сотиқ бўлмаётир. Биз, Шарқий Германия блан Ғарбий Германия ўртасида чекланмаган савдо-сотиқ ишлари йўлга қўйилиши лозим, деб э'лон қиламиз.

Биз «темир парда»ни йўқотиш учун курашиш лозим, деб э'лон қиламиз. Бу «темир парда» немис маданиятининг бирлигини бузиш мақсадида ҳамда фан ва сан'ат соҳасида Германиянинг ҳар икки қисми ўртасидаги алоқаларни мустаҳкамлашга тўсқинлик қилиш мақсадида империалистлар томонидан вужудга келтирилгандир.

Ҳужжатнинг охирида бундай дейилади:

Биз немис ишчилар синфига таянамиз, биз немис деҳқонларига таянамиз. Биз немис маданияти аҳлларига таянамиз. Улар бирлашиб, келажакда шундай Германияни вужудга келтирадиларки, бундай Германияда халқ блан ҳисоблашмай ҳарбий шартномалар тузилмайдиган бўлади;

бундай Германияда ҳамма ишни халқнинг ўзи ҳал қилади;

бундай Германияда демократик тартиб вужудга келади, бу демократик тартиб Ғарбий Германияда монополиячиларнинг — иқтисодий ва сиёсий турмуш диктаторларининг ҳукмронлиги тугатилиши натижасида вужудга келади;

бундай Германияда ишсизлик бўлмайди ва унинг аҳолиси энг яхши шароитларда яшайди;

бундай Германия эркин ва кучли Германия бўлади, чунки у тинчликсевар ва мустақил Германия бўлади;

бундай Германияда миллий маданият гулдек барқ уриб яшнайди ва барча халқларнинг гуманистик маданияти блан алоқада бўлади;

бундай Германия тинчликда яшайди ва Европадаги бошқа ҳамма мамлакатлар блан бирхилдаги ҳуқуқларга эга бўлади;

бундай Германия Совет Иттифоқи ва тинчлик лагери блан энг яқин дўст бўлади.

Эртаги кунги Германия мана шундай бўлиши мумкин ва ҳақиқатан ҳам шундай бўлади.

Немис ишчилари, деҳқонлари, ўқитувчилари, сан'ат ва фан ходимлари, немис ёшлари, немис хотинлари ва оналари!

Сизлар келажакка йўл очиб берадиган кучдирсиз, Германиянинг тақдири сизларнинг қўлингизда. Сизларнинг биргалашиб қиладиган ҳаракатингизга ҳеч нарса бардош бераолмайди. Германия муҳтож бўлган нарсани Германияга берингиз!

Бутун кучни бирлашган, тинчликсевар, демократик ва мустақил Германияни барпо қилишга қаратайлик!

## СОВЕТ-ВЕНГРИЯ САВДО МУНОСАБАТЛАРИГА ДОИР

Кейинги вақтда Москвада СССР Ташқи савдо министрлиги блан Венгрия савдо делегацияси ўртасида савдо музокаралари олиб борилди. Бу музокаралар СССР блан Венгрия Халқ Республикаси ўртасида 1954 йилда бир-бирларига товарлар етказиб бериш тўғрисида 7 апрельда Протокол имзолаш блан муваффақиятли тамом бўлди.

1954 йилда ўзаро товарлар етказиб бериш янада кўпайтирилади. Ўзаро товарлар етказиб бериш 1953 йилда етказиб берилган товарлар миқдорига нисбатан ҳам, шунингдек узоқ муддатли савдо битимида кўзда тутилган миқдорга нисбатан ҳам кўпаяди.

Совет Иттифоқи Венгрияга пахта, кокс, темир рўдаси, ферросплавлар, ёғоч материаллари, ўғитлар, саноат ускуналари, қишлоқ хўжалик машиналари, автомобильлар, шарикоподшипниклар ва Венгрия халқ хўжалиги учун зарур бўлган бошқа товарлар етказиб беради.

Венгрия Совет Иттифоқига денгиз ва дар'ё кемалари, кўтарма-транспорт ускуналари, саноат ускуналари, гўшт учун сўйиладиган чўчқалар, газламалар ва халқ исте'мол қиладиган бошқа ба'зи товарлар етказиб беради.

Протоколни Совет томонидан СССР Ташқи савдо министри И. Г. Кабанов, Венгрия томонидан Ички ва ташқи савдо министри И. Богнар имзоладилар.

## Совет ҳукуматининг 31 мартда Франция, Буюк Британия ва АҚШ ҳукуматларига юборган нотаси тўғрисида четэлларда баён қилинган фикрлар

Совет Иттифоқи тўрт давлат ташқи ишлар министрларининг Берлин кенгашида ва Совет ҳукуматининг 31 мартда Франция, Буюк Британия ҳамда АҚШ ҳукуматларига юборган нотасида Европада коллектив хавфсизликни та'минлаш тўғрисида илгари сурган таклифлари бутун жаҳон жамоатчилигининг э'тиборини жалб этмоқда.

Демократик жамоатчиликнинг фикр ва орзуларини ифода этучи матбуот органлари, Совет Иттифоқининг таклифлари халқаро вазиятдаги кескинликни юмшатиш, узоқ давом этадиган мустаҳкам тинчлик ўрнатилишини та'минлаш учун курашаётган халқларнинг тилакларига жавоб беради, деб та'кидламоқдалар.

Бу таклифларни, — деб ёзади Хитойда чиқадиган «Гуанминжибао» газетаси, — жаҳон жамоатчилиги ма'қуллади ва қувватлади, чунки бу таклифлар Европада тинчликни ҳимоя қилиш ва янги урушнинг олдини олиш ишига қўшилган энг муҳим ҳиссадир.

Газета яна бундай деб ёзади: бутун дун'ё халқлари Жанва кенгашининг чақирилишини умид блан кутмоқдалар. Жанва кенгаши чақирилишига 20 кун қолган ҳозирги пайтда АҚШ «эркин мамлакатларни биргаликда ҳаракат қилиш»га чақирмоқда, водород бомбаларни синаб кўрмоқда, «Европа армияси» планини қабул қилдириш мақсадида Францияга таз'йиқ кўрсатмоқда, халқаро муносабатларни кескинлаштирмоқда...

Кореяда чиқадиган «Мигжу Чосон» газетаси бундай системанинг вужудга келтирилиши «давлатларнинг бир-бирларига қарши бўлган ҳарбий гуруҳларини тузмаслик гарови, Европада ва бутун дун'ёда тинчликни мустаҳкамлаш гарови бўлиб хизмат қилади» деб та'кидлайди.

Чехословакияда чиқадиган «Обрана лиду» газетасида босилган мақолада бундай дейилади: СССР ҳукуматининг таклифида тинчликни ҳимоя қилишга қаратилган муҳим қадам борлигини кўрмай қолиш мумкин эмас. Ғарбдаги реакцион матбуотда босилаётган шарҳлар бу таклифнинг аҳамиятини камситаолмайди. Совет Иттифоқи халқларга яна тинч истиқболни кўрсатиб берди. Ғарб давлатлари ҳукуматларининг ўзлари ўтказаётган сиёсатни ўз халқлари ўртасида ҳам ҳимоя қилишлари қийинлашиб қолди.

Мақоланинг охирида бундай дейилади: Америка генераллари дун'ёга ўз айтганларини қилдириш имкониятига эга бўлиш учун дун'ёни бўлиб олаётганликларини халқлар очиқ кўриб турибдилар. Совет Иттифоқи тинчлик манфаатларини кўзда тутиб, ҳамжиҳатлик ва жаҳонда бирлик ўрнатиш учун ҳамда дўстона ҳамкорлик қилиш учун кураш олиб бораётганлигини ҳам халқлар яққол кўриб турибдилар.

Руминияда чиқадиган «Роминиа либера» газетаси бундай деб ёзади: «Совет ҳукуматининг кейинги таклифлари халқаро энг зарур масалалар юзасидан яна музокара олиб бориш учун асос яратди».

Капиталистик мамлакатларнинг барча газеталари ҳам Европада коллектив хавфсизлик системасини вужудга келтириш ҳақидаги совет планига бағишланган мақола ва шарҳларни босиб чиқармоқдалар.

Кўпгина буржуа газеталари коллектив хавфсизлик системасини вужудга келтиришни кўзда тутган совет далиллари асосли эканлигини жимгина э'тироф қилиб, АҚШ давлат департаменти совет таклифларига қўшилмаганлигини «жуда шошилиб» изҳор қилди ва АҚШнинг бу иши ғарбдаги пропагандистларга очиқдан-очиқ зарар етказди, деб ёзадилар.

Англияда чиқадиган «Бирмингам пост» газетаси бундай деб ёзади: «Америка кирадиган хавфсизлик пактини тузиш ҳақидаги таклифга э'тибор бермаслик мумкин эмас». Австрияда чиқадиган «Арбейтер-цейтунг» газетаси қуйидагиларни ёзади: «Совет Иттифоқининг таклифларини муҳокама қилмай, бу таклифларни рад этиш нотўғри булар эди... Ғарб давлатларининг ўзлари Берлин кенгашида Совет Иттифоқи учун хавфсизлик гарантияси зарур эканлигини тан олдилар. Уларнинг шу проблема юзасидан музокара олиб боришдан бош тортишлари учун ҳечқандай асос йўқ».

Канадада чиқадиган «Глоб энд мейл» газетаси бундай деб ёзади: «русларнинг жаҳон масалаларини ҳал этиш тўғрисидаги ҳарбир таклифига Вашингтоннинг қат'ият блан ва дарҳол «йўқ» деб жавоб бериши — яхши сиёсат эмас. Бу хил жавобларга иккита э'тироз бор. Бу ҳол, афтидан, консультация қилишга ўрин қолдирмаганлиги сабабли, бутун дун'ёда, АҚШ Ғарбий иттифоқнинг шубҳасиз хўжайинидир ва АҚШ иттифоқчиларнинг АҚШни албатта қувватлашларига умид боғлайди деган таассуротни қолдиради. Бу, Европа халқларига русларнинг тинчликка интилаётган мамлакат сифатида ташаббусни ўз қўлларига олганликларини ҳам кўрсатади. Ғарбий даватлар... русларнинг таклифларини жиддий ўрганишлари ва тинчлик ҳақида ўзларининг аниқ таклифларини илгари суришлари керак».

☆

Совет ҳукуматининг нотаси бутун дун'ёда ҳаммани жуда қизиқтираётир. Демократик жамоатчилик совет таклифларини коллектив хавфсизликни та'минлашнинг эффектив плани деб билади. Совет Иттифоқи ўртага қўйган проблемаларнинг катта аҳамиятга эга эканлигини ва ўз вақтида ўртага қўйилганлигини ҳатто совет таклифларининг душманлари ҳам э'тироф қилишга мажбурдирлар. (ТАСС).

## ГДР ХАЛҚ ПАЛАТАСИНИНГ БОНН БУНДЕСТАГИГА МУРОЖААТИ

БЕРЛИН, 7 апрель. (ТАСС). АДН агентлиги хабар беради: ГДР (Германия Демократик Республикаси)нинг Халқ палатаси одамларни кўплаб қирадиган қуролларни тақиқлашни талаб этиб биргаликда қарор қабул қилишни таклиф қилиб, бундестагга мурожаат қилди.

Халқ палатаси, дейилади мурожаатда, агар бундестаг рози бўлса, мана шундай баёнотнинг текстини унга таклиф қилишга ёки бундестаг таклиф қилиши мумкин бўлган текстни кўриб чиқишга тайёрдир.

## МОСКВА «БЕРЕЗКА» ХОРЕОГРАФИЯ АНСАМБЛИНИНГ ГОЛЛАНДИЯДА БИРИНЧИ КОНЦЕРТИ

ГААГА, 7 апрель. (ТАСС). Голландияга келган Москва «Березка» хореография ансамбли кеча Амстердамдаги «Карре» театрида биринчи марта концерт қўйиб берди. Концертда Амстердам бургамистри д'Айи, шунингдек СССРнинг Голландиядаги элчиси С. П. Кирсанов ҳозир бўлдилар.

Концерт бошланиш олдидан театр директори Карел Вюнинк Амстердам театр жамоатчилиги номидан ансамбль қатнашчиларини табриклади.

Ансамблнинг концерти ғоят зўр муваффақият блан ўтди. Программанинг деярлик ҳарбир номери артистларни қарсаклар блан чақириб қайтадан ижро этилди.

Амстердам газеталари бугун Москва ансамблининг кечаги концерти ҳақида жуда мақтаб ёзилган мақолаларини босиб чиқардилар.

## ЭРОНДА НАРХ-НАВО ОШМОҚДА

ТЕҲРОН, 7 апрель. (ТАСС). Эронда энг зарур бўлган буюмларнинг нархлари кескин равишда ошиб бормоқда. «Толу» газетаси бундай деб ёзади: «Аҳоли ҳар куни эрталаб туриши блан энг зарур буюмларнинг нархлари яна бирнеча риал ошганлигини билиб олади. Озиқ-овқат маҳсулотлари, пойафзал, газлама нархлари ошди... Ҳуллас, ҳамма маҳаллий молларнинг ва четэллардан келтирилган молларнинг нархлари қимматлашди». Пойафзал ва жун газламаларнинг нархлари ўтган йилдагига нисбатан икки баравар ўсди.

1942 йилдан бошлаб ҳамма ҳукуматлар, — деб ёзади газета, — халқнинг турмуш даражасини оширишни ва'да қилган бўлсалар ҳам, лекин ҳеч бир ҳукумат «бу ва'даларнинг бажарилиши ҳақида ҳечқачон ўйлаб кўрмади».

«Стора» газетасининг ёзишича, ишчи ёки ўртача хизматчининг гўшт ва ёғ сотиб олишга қурби етмайди.

«Дод» газетасининг ёзишига кўра, энг зарур бўлган молларнинг нархлари Теҳрондагина эмас, балки вилоятларда ҳам ошиб кетган.

Редактор З. ЕСЕНБОЕВ.

## ТЕАТР ВА КИНОЛАРДА:

ҲАМЗА НОМЛИ ТЕАТРДА — 10/IV да **Гамлет.**

ТЎҚУЧИЛАР МАДАНИЯТ САРОЙИДА — 9/IV да Ҳамза номли театрнинг сайёр спектакли — **Юрак сирлари.** Спектакль кеч соат 8 да бошланади.

НАВОИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 9/IV да **Уйқудаги гўзал.** Ўзбекистон ССР халқ артисти, Сталин мукофоти лауреати **Галия Измайлова,** солист **Б. Завьялов** қатнашади, 19/IV да **Бўронда.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 9/IV да **Тоҳир ва Зуҳра.** Ўзбекистон ССР халқ артистлари **Маҳмуджон Ғафуров, Шаҳодатхон Раҳимова,** артист **Тамара Назарова** қатнашади, 10/IV да **Офтобхон.**

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — 9/IV дан бошлаб, машҳур қизиқчи («Мардлар майдони» кинофильмининг қатнашчиси) **Олег Попов гастрольлари.** тамошаларда: **В. Масловский, Б. Романов, Е. Амвросьева, А. Карельский, И. Колядалардан** иборат қизиқчилар группаси қатнашади. Тамоша кеч соат 8 да бошланади. Касса эрталаб соат 11 дан очилади. Якшанба кунларида **3 мартадан тамоша** кўрсатилади. Билетлар ҳозирдан сотилмоқда.

«РОДИНА», НАВОИЙ номли «ИСКРА», «ЁШ ГВАРДИЯ», «ЎЗБЕКИСТОН», «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» кинотеартрларида — кундуз **Александр Пархоменко,** кечқурун янги итальян бадиий фильми **Рим соат 11 да.**

СОБИР РАҲИМОВ номли кинотеатр — кундуз ва кўчқурун **Рим соат 11 да.**

НАВОИЙ номли кинотеатр — эрталаб соат 11 да ҳужжатли фильм **Океан музларида.**

«ИСКРА» — 3-нчи залда кундуз соат 4-20 минутда илмий-оммабоп ва хроникал фильмлар: 1/ **Совет авиацияси байрами,** 2/ **Баланд тоғ катогида,** 3/ **Қабарданнинг тоғ дар'ёлари,** 4/**Хроника.**

**РЕДАКЦИЯ ВА НАШРИЁТ АДРЕСИ:** Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, № 34. **РЕДАКЦИЯ БЎЛИМЛАРИНИНГ ТЕЛЕФОНЛАРИ:** коммутатор — 36334 ва 33262 орқали Партия турмуши бўлими — 157, Пропаганда бўлими — 157, Совет қурилиши бўлими — 137, Маданият бўлими — 135, Адабиёт ва сан'ат бўлими — 135, Қишлоқ хўжалик бўлими — 135, Саноат ва транспорт бўлими — 136, хатлар бўлими — 137, Секретариат — 34048, э'лонлар бўлими — 38142.

Р. 00486. «Қизил Ўзбекистон», «Правда Востока» ва «Ўзбекистони сурх» бирлашган нашриётининг босмахонаси. Нашр. № 1307. 7